

STANDARDIZACIJA

Bilten SAVEZNE KOMISIJE ZA STANDARDIZACIJU

SADRŽAJ

	Strana
<i>Saopštenje o zasedanju Saveta ISO</i>	353
<i>Održano je I zasedanje novog Tehničkog komiteta ISO/TC 85 za nuklearnu energiju</i>	353
<i>Predlozi standarda iz oblasti kotrljajnih ležaja</i>	354
<i>Povodom stavljanja predloga standarda za kalibrirane lance na javnu diskusiju</i>	364
<i>Predlog standarda: Jednožična jutana pređa za zaštitu i ispunu kablova</i>	378
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti postrojenja i vozila šinskog saobraćaja</i>	379
<i>Anotacija predloga standarda iz oblasti vatrogasnih uređaja</i>	381
<i>Međunarodna standardizacija:</i>	
<i>a) primljena dokumentacija</i>	382
<i>b) primljeni inostrani standardi</i>	383

Izdavač:

SAVEZNA KOMISIJA ZA STANDARDIZACIJU

Beograd — Admirala Geprata 16

Odgovorni urednik:

ing. Slavoljub Vitorović

Stampa:

BEOGRADSKI GRAFIČKI ZAVOD

Beograd

SAOPŠTENJE O ZASEDANJU SAVETA ISO

Savet Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) održao je svoje redovno godišnje zasedanje u Ženevi od 22—26 jula 1957 god. na kom je izvršen pregled aktivnosti, usvojeni predlozi o osnivanju novih tehničkih komiteta i prodiskutovani finansijski izveštaj i budžet. Na zasedanju su učestvovala 24 delegata iz 11 zemalja.

U vremenu od poslednjeg zasedanja 1956 god. objavljeno je preko 30 preporuka ISO koje su namenjene da posluže kao zajednička baza za donošenje nacionalnih standarda pojedinih zemalja—članica ISO. Ove preporuke odnose se na razne oblasti kao: metode ispitivanja gume, remenje i remenice, kuglične i valjkaste ležaje, obeležavanje medicinskih boca za gasove i brodogradnju. Mnogobrojni drugi predlozi preporuka ISO nalaze se na diskusiji, a izvestan broj biće uskoro objavljen. Sledeći problemi biće stavljeni na proučavanje u novim tehničkim komitetima: rashladni uređaji, oznake obezbeđenja pri manipulaciji robe i pluta. Posle prošlogodišnje diskusije Saveta, započeo je sada rad na standardizaciji poljoprivrednih proizvoda, a

I zasedanje novog Tehničkog komiteta za standardizaciju u oblasti nuklearne energije utvrđeno je takođe.

Usled brzog intenziviranja aktivnosti i stavljanja mnogih novih problema na proučavanje rashodi se povećavaju, pa je Savet doneo odluku o povećanju kotizacije zemalja-članica počev od 1958 god.

Delatnost ISO povezana je sa mnogim drugim međunarodnim organizacijama. Savet je proučio izveštaje o pitanjima, koja su od interesa, za ISO, a koja su pokrenuta u nekim od ovih organizacija, kao što su Međunarodna organizacija rada, Međunarodna železnička unija, Organizacija Ujedinjenih Nacija za poljoprivredu i ishranu i regionalne ekonomske komisije UN.

Odobren je prijem Burme kao 39 zemlje-članice ISO.

Iduće zasedanje Saveta održaće se u junu 1958 godine prilikom zasedanja Generalne skupštine ISO i većeg broja teh. komiteta u Velikoj Britaniji.

ODRŽANO JE I ZASEDANJE NOVOG TEHNIČKOG KOMITETA ISO/TC 85 ZA NUKLEARNU ENERGIJU

Od 29. jula do 1. avgusta održano je I zasedanje novoosnovanog Tehničkog komiteta ISO/TC 85 »Nuklearna energija« u Međunarodnom centru u Ženevi uz učešće 61 delegata iz 13 zemalja, zatim posmatrača iz 4 zemlje i pretstavnika 7 međunarodnih organizacija.

Rad Komiteta otpočeo je po sledećim pitanjima:

1) priprema trojezičnog rečnika termina specifičnih za oblast nuklearne energije vodeći računa o već dosada postignutim rezultatima;

2) izrada oznake upozorenja, koja bi se upotrebljavala na svim mestima gde postoji opasnost od jonizovanih radijacija;

3) usvajanje posebnih jedinica za nuklearnu energiju koje je odredila Međunarodna komisija za radiološku zaštitu i Međunarodna komisija za radiološke jedinice;

4) izrada oznaka potrebnih za crteže opreme i instalacija za nuklearnu energiju;

5) izrada preporuka ISO za merenje radijacija i zaštitu od njih.

6) Izrada preporuka ISO o pravilima bezbednosti za gradnju, upotrebu i održavanje reaktora.

Pri svom radu Teh. komitet vodiće računa o radovima koje su prethodno izvršile nacionalne i međunarodne organizacije, da bi se izbegli svi beskorisni napor. Predviđena je saradnja sa zainteresovanim komitetima Međunarodne elektrotehničke komisije.

Sekretarijat ovog Teh. komiteta vodi Američka standardizacija. Iduće zasedanje održaće se u junu 1958 god. u Harogeјtu (Engleska) prilikom zasedanja Generalne skupštine ISO.

PREDLOZI STANDARDA IZ OBLASTI KOTRLJAJNIH LEŽAJA

Rad na međunarodnoj standardizaciji kotrljajnih ležaja, započet od strane ISA pre drugog svetskog rata, nastavila je godine 1946 osnovana organizacija ISO u svom tehničkom komitetu TC 4 i podređenim potkomitetima. Juna 1955 Savet ISO je usvojio međunarodnu

preporuku ISO No 15 iz oblasti kotrljajnih ležaja. Na osnovu materijala pomenute preporuke, »Industrija kotrljajućih ležaja«, Beograd, izradila je šest nacrtu standarda. Ove nacrte je proučila Potkomisija za kotrljajne ležaje Savezne komisije za standardizaciju, u kojoj su bili zastupljeni:

Industrija kotrljajućih ležaja, Beograd
 Mašinski fakultet, Beograd
 »Rade Končar«, tvornica električnih strojeva, Zagreb
 Tovarna avtomobilov, Maribor
 VP 1089-18, Beograd
 VP 5467, Beograd.

Prilikom redakcije predloga standarda Potkomisija je konstatovala potrebu da se izradi terminologija iz oblasti kotrljajnih ležaja sa

definicijama izraza i skicama.

U ovom broju časopisa »Standardizacija« objavljuje se u celosti predlog standarda

JUS M:C0.075 — Opšti standardi o mašinskim elementima

KOTRLJAJNI LEŽAJI — Terminologija

Potkomisija za kotrljajne ležaje očekuje da će se putem javne diskusije naći pogodniji termini, kojima bi se zamenili niže navedeni izrazi sadašnjeg predloga:

»OBLICA« za kotrljajno telo sa jednom osom obrtanja (nemački Rolle) — izraz koji treba da jednovremeno obuhvati valjak, konus, buriće, kalem itd. sve osim kugle — nepodesan uglavnom zbog toga što je ustvari sinonim za valjak.

»UTVRĐIVAČ« (nem. Sprengring, fr. anneau d'arrêt, engl. snap ring). Alternativni

predlozi su bili: uporni kolut, sigurnosni prsten, osigurač.

»KRUTI LEŽAJ« (nem. Starres Lager) i »KLATEĆI LEŽAJ« (nem. Schwenkbares Lager) u odeljku B, tač. 4. — Nazivi ležaja prema mogućnosti iskošenja.

»NEPODESIVI LEŽAJ« (nem. Geschlossenes Lager) i »PODESIVI LEŽAJ« (Offenes Lager) u odeljku B, tač. 5 — Nazivi ležaja prema postanku radijalnog zazora.

Predloženoj terminologiji su saobraženi i sledeći predlozi standarda iz oblasti kotrljajnih ležaja:

Predlog br. 2477	Opšti plan spoljnih mera kotrljajnih ležaja (izuzev ležaja sa konusima)	JUS M.C3.500
Predlog br. 2478	Ležaji sa utvrđivačem. Mere žleba i utvrđivača	JUS M.C3.521
Predlog br. 2479	Tolerancije radijalnih ležaja (izuzev ležaja sa konusima)	JUS M.C3.530
Predlog br. 2480	Tolerancije konusnih provrta radijalnih ležaja	JUS M.C3.531
Predlog br. 2481	Moć nošenja i vek radijalnih kugličnih ležaja. Definicije	JUS M.C3.535
Predlog br. 2482	Opšti plan spoljnih mera aksijalnih jednosmernih ležaja	JUS M.C3.550

Gornji predlozi zbog svoje obimnosti nisu otštampani u biltenu, već su umnoženi i dostavljeni na mišljenje fabrikama motora, vozila, elektroopreme i mašina, jugoslovenskim železnicama, mašinskim fakultetima i institu-

tima. Ostali interesenti po ovom pitanju mogu dobiti kopije predloga ako se pismeno obrate Saveznoj komisiji za standardizaciju, Beograd, Admirala Geprata 16. Rok za dostavljanje predloga na ove predloge je 1 mart 1958.

621.822.6:001.4

Predlog br. 2418	Opšti standardi o mašinskim elementima KOTRLJAJNI LEŽAJI Terminologija	JUS M.CO.075 1957
---------------------	--	-------------------------

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 mart 1958

NAMENA: Ovaj standard sadrži definicije izraza koji će se upotrebiti pri izradi jugoslovenskih standarda iz oblasti kotrljajnih ležaja.

A) NAZIVI DELOVA

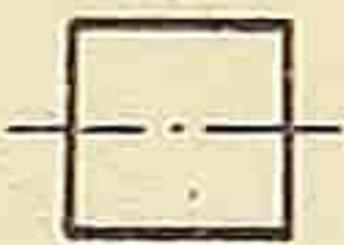
1. KOTRLJAJNA_TELA

KOTRLJAJNO TELO - Telo koje se kotrlja izmedju međusobno pokretnih delova ležaja.

KUGLA (KUGLICA) - Kotrljajno telo sa beskonačno mnogo osa obrtanja.

OBLICA - Kotrljajno telo sa jednom osom obrtanja.

VALJAK - Kotrljajno telo sa cilindričnom površinom kotrljanja.

KRATAK VALJAK - Valjak čiji odnos dužine prema prečniku iznosi najviše 2,5.

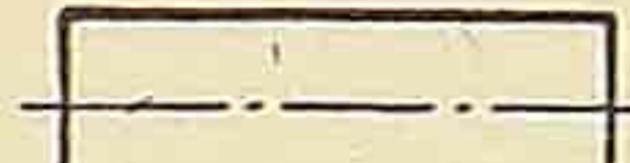
DUGAČAK VALJAK - Valjak čiji je odnos dužine prema prečniku veći od 2,5.

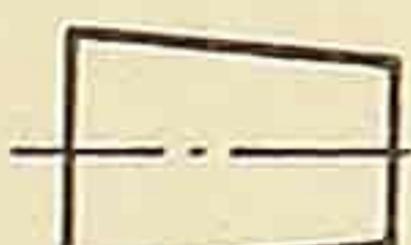
ELASTIČAN VALJAK - Elastični dugački valjak u obliku torzionate opruge.

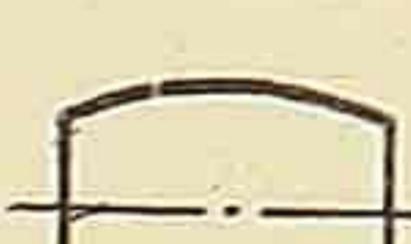
IGLICA - Dugačak valjak prečnika 5 mm ili manje.

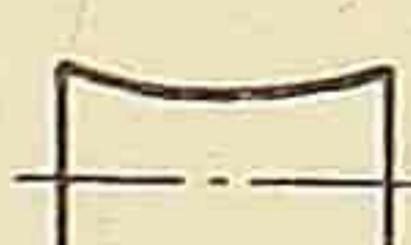
IZDUŽEN VALJAK - Dugačak valjak prečnika iznad 5 mm.

KONUS - Kotrljajno telo sa konusnom površinom kotrljanja.

BURIĆI (mpl) - Kotrljajna tela sa konveksno zaobljenom površinom kotrljanja čiji je poluprečnik zaobljenja veći od poluprečnika zaobljenja na najdebljem mestu.

KALEM - Kotrljajno telo sa konkavno zaobljenom površinom kotrljanja čiji je poluprečnik zaobljenja veći od prečnika na najtanjem mestu.

2. TELA_SA_PUTANJOM_KOTRLJANJA

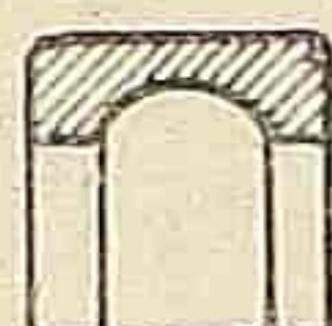
TELO SA PUTANJOM KOTRLJANJA - Telo koje služi jedino kao nosač putanje, obično sa jednom površinom po kojoj kotrljaju kotrljajna tela za vreme obrtanja ležaja.

Ukupno strana 9

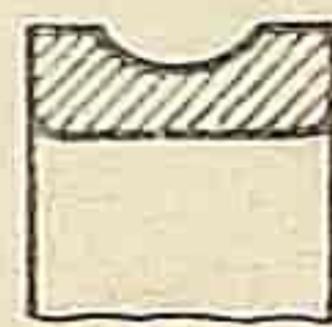
Strana 2

JUS M.C0.075

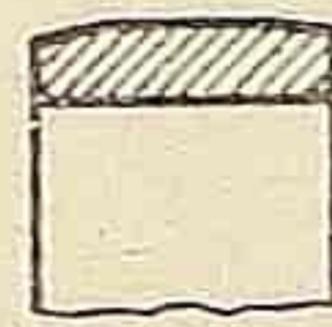
PRSTEN - Prstenasto telo sa putanjom kotrljanja.

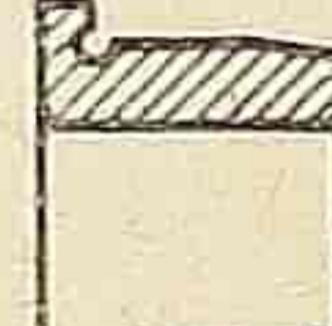
SPOLJNI PRSTEN - Prsten koji se stavlja u kućište.

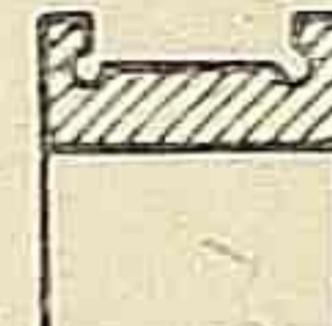
UNUTRAŠNJI PRSTEN - Prsten koji se stavlja na rukavac.

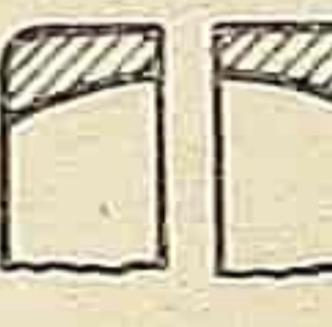
PRSTEN BEZ VODJICA - Prsten bez ograničenja bočnog pomeranja kotrljajnih tela.

PRSTEN SA JEDNOM VODJICOM - Prsten sa ograničenjem pomeranja kotrljajnih tela u jednom smeru.

PRSTEN SA DVE VODJICE - Prsten sa ograničenjem pomeranja kotrljajnih tela u oba smera.

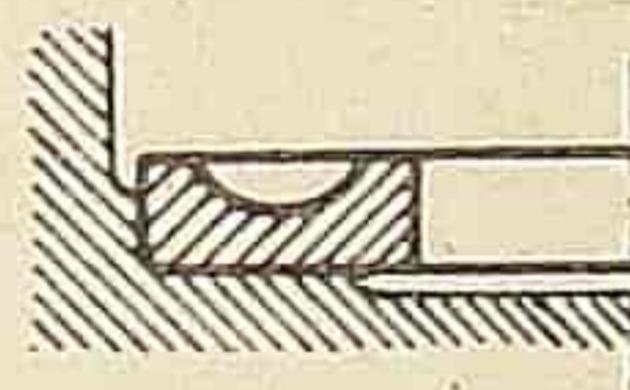

DVOSTRUKI PRSTEN - Prsten iz dva dela, svaki sa svojom putanjom kotrljanja.

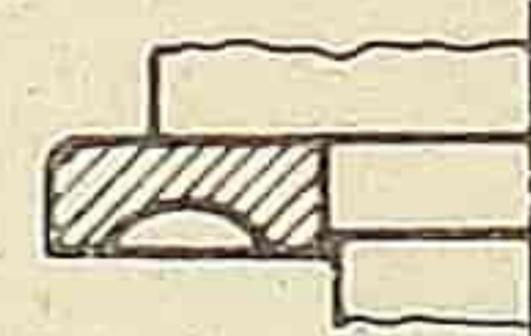

LOPTASTI SPOLJNI PRSTEN - Spoljni prsten sa loptastom spoljnom površinom.

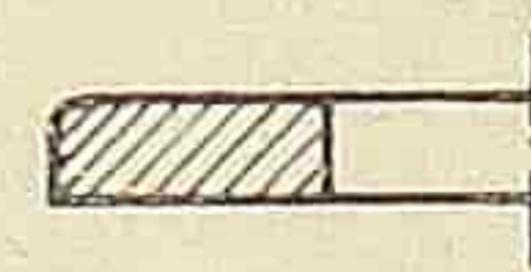
KOLUT SA PUTANJOM KOTRLJAJA - Kolutasto telo sa putanjom kotrljanja.

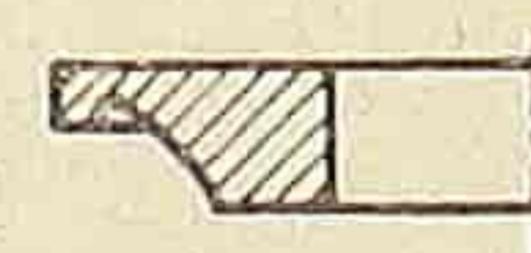
KOLUT KUĆIŠTA - Kolut putanje kotrljanja koji se nalazi u kućištu.

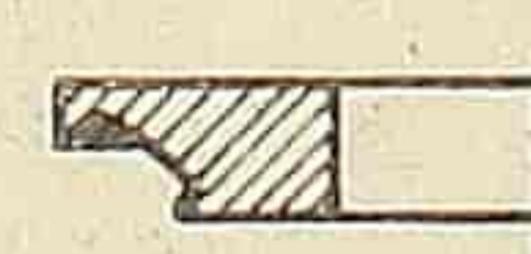
KOLUT RUKAVCA - Kolut putanje kotrljanja koji se nalazi na rukavcu.

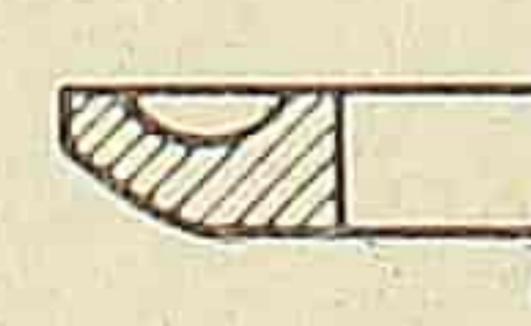
KOLUT BEZ VODJICA - Kolut bez ograničenja bočnog pomeranja kotrljajnih tela.

KOLUT SA JEDNOM VODJICOM - Kolut sa ograničenjem pomeranja kotrljajnih tela u jednom smeru.

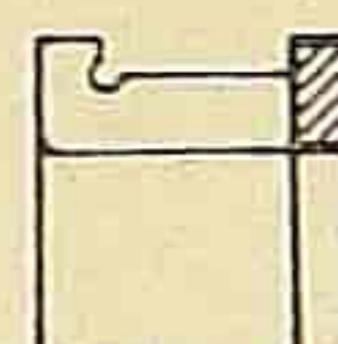
KOLUT SA DVE VODJICE - Kolut sa ograničenjem pomeranja kotrljajnih tela u oba smera.

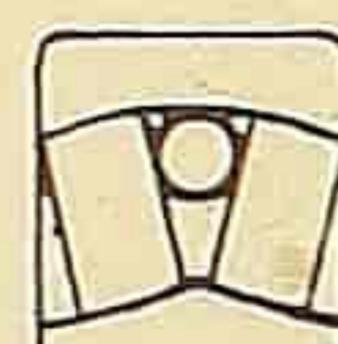
LOPTASTI KOLUT KUĆIŠTA - Kolut kućišta sa loptastom površinom naleganja.

Strana 3

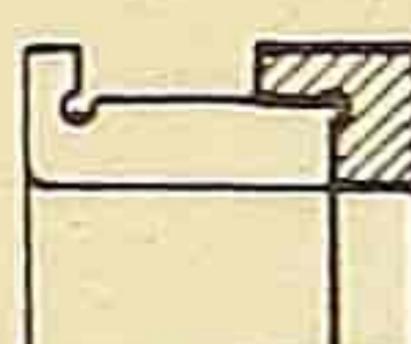
JUS M.CO.075

3. DOPUNSKI DELOVI TELIMA SA PUTANJOM KOTRLJANJA

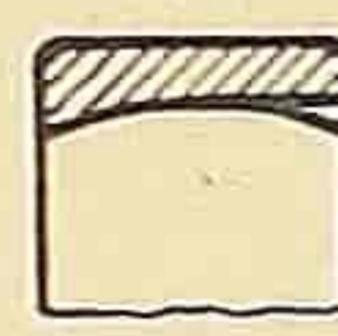
IVIČNI KOLUT - Kolut na unutrašnjem ili spoljnom prstenu za ograničenje bočnog pomeranja kotrljajnih tela.

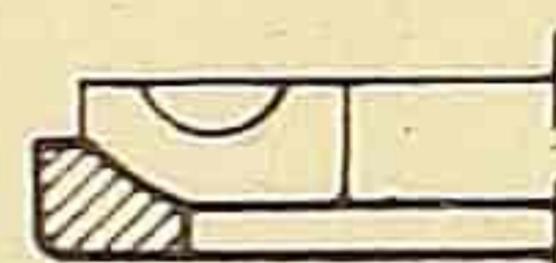
OTSTOJNI PRSTEN - Prsten na unutrašnjem ili spoljnom prstenu za ograničenje bočnog pomeranja kotrljajnih tela.

UGAONI PRSTEN - Ivični prsten sa ugaonim profilom.

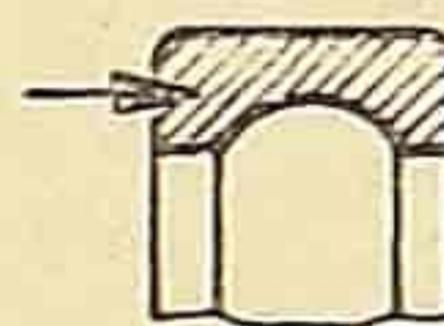
PODLOŽNI PRSTEN - Prsten sa loptastom unutrašnjom površinom koja omogućava iskošenje spoljnog prstena ležaja.

PODLOŽNI KOLUT - Kolut sa loptastom površinom koji omogućuje iskošenje loptastog koluta kućišta.

UTVRDJIVAČ - Rasečeni elastični prsten za aksijalno učvršćenje ležaja.

4. DELOVI TELA SA PUTANJOM KOTRLJANJA

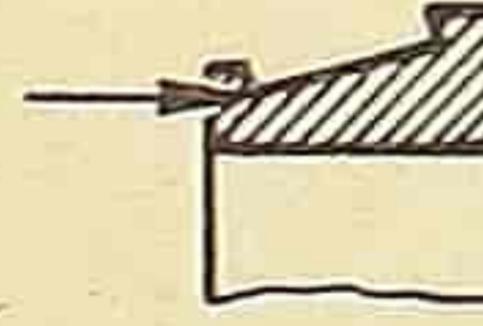
RAME - Uzdignuti deo pored putanje kotrljanja kugličnih ležaja.

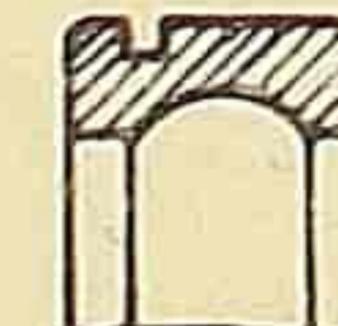
RUB - Uzdignuti deo pored putanje kotrljanja ležaja sa oblicama.

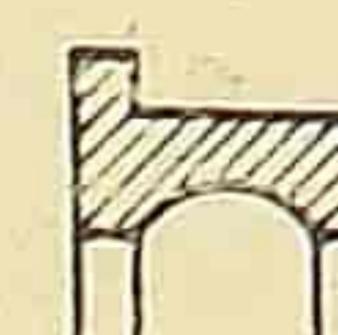
VODJICA - Rub za vodjenje oblica.

POMOĆNI RUB - Rub za obezbeđenje od ispadanja oblica pre ugradjivanja ležaja.

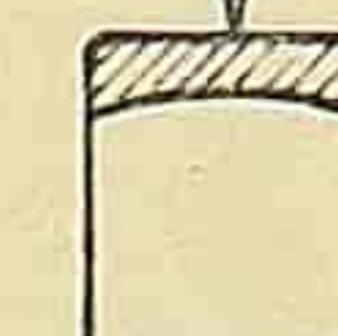
ŽLEB - Žleb na spoljnom prstenu za utvrđivač.

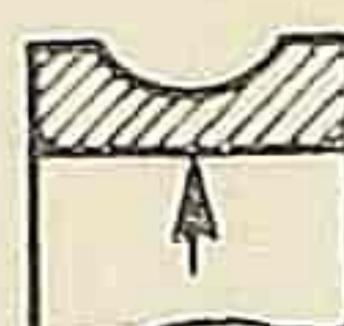
OBOD - Oslonac, na pr. na spoljnom prstenu, za aksijalno učvršćenje ležaja.

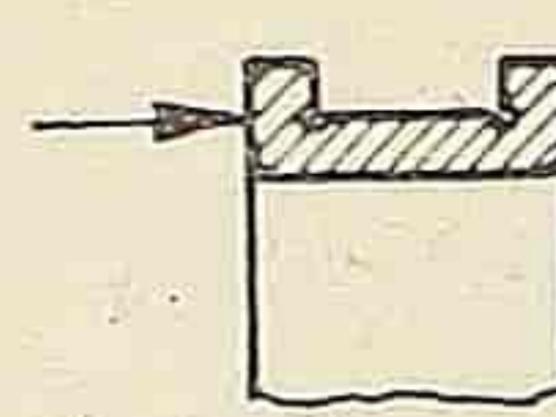
ŽLEB ZA PUNJENJE - Žleb za punjenje kotrljajnim telima, urezan u ramenu ili u rubu prstena.

5. POVRŠINE NA TELIMA SA PUTANJOM KOTRLJANJA

OMOTAČ - Spoljna površina naleganja prstenova i koluta.

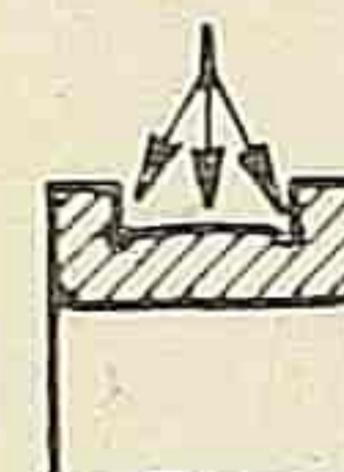
PROVRT - Unutrašnja površina naleganja prstenova i koluta.

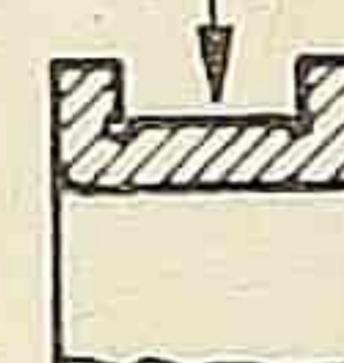
ČELO - Čeona površina prstena, koluta ili oblice.

ZAOBLJENJE - Zaobljeni prelaz, na pr. izmedju omotača i čela, ili izmedju provrta i čela.

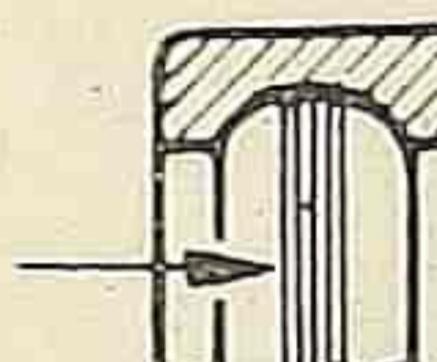
PUTANJA KRETANJA - Površine tela sa putanjom kotrljanja sa kojima kotrljajna tela mogu doći u dodir.

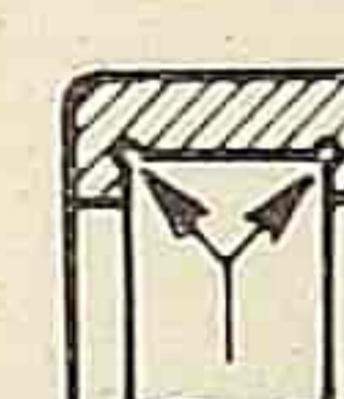
PUTANJA KOTRLJANJA - Deo putanje kretanja po kome se kotrljaju kotrljajna tela.

OLUK - Putanja kotrljanja kuglica sa izvodnicom u obliku kružnog luka.

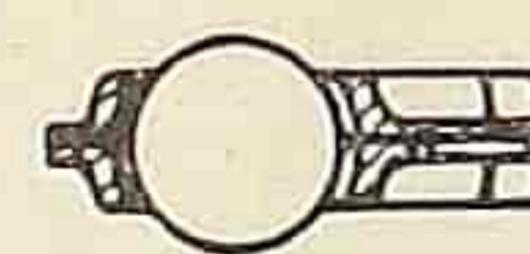

TRAG - Deo putanje kotrljanja koji kotrljajna tela dodiruju u nekom datom položaju.

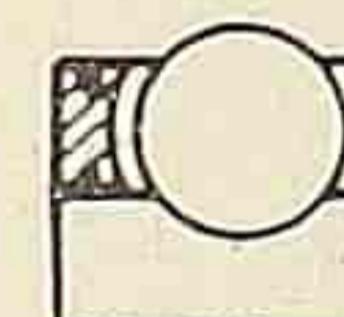

PUTANJA KLIZANJA - Deo putanje kretanja po kome valjci klize.

6. OTSTOJNICI

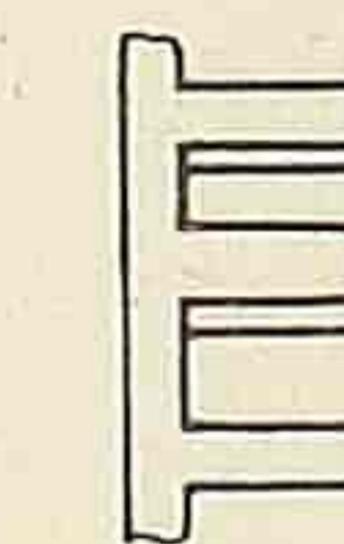
KAVEZ - Otstojnik u kome su prihvaćena kotrljajna tela.

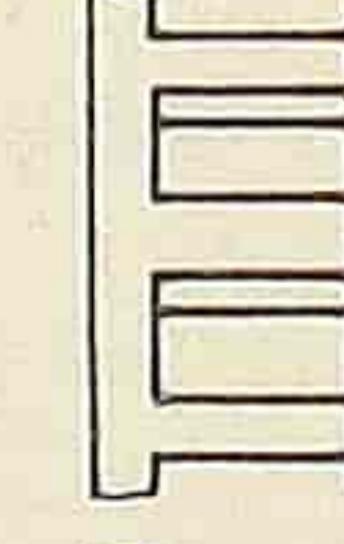
LIMENI KAVEZ - Kavez izradjen sečenjem, oblikovanjem na presi, izvlačenjem ili utiskivanjem.

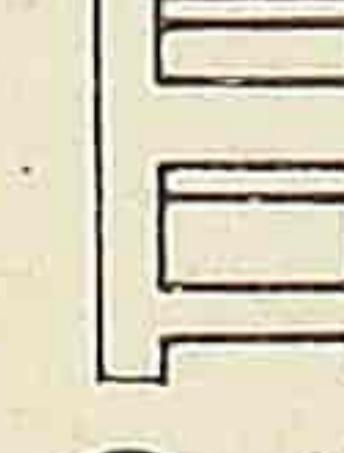
MASIVNI KAVEZ - Kavez izradjen struganjem, bušenjem, glodanjem, livenjem pod pritiskom.

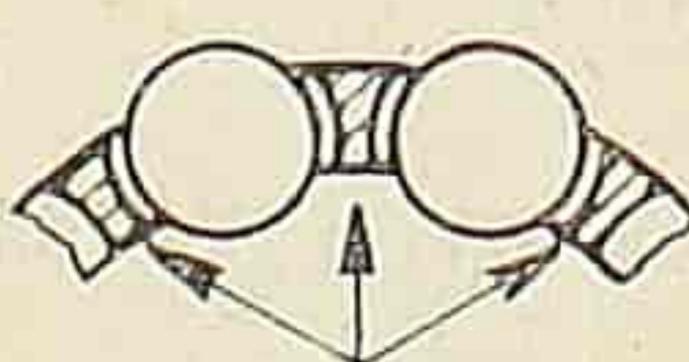
ČEŠLJASTI KAVEZ - Kavez za prstenaste ležaje sa urezima na jednoj strani; kavez za kolutaste ležaje sa urezima po obimu.

ZAKLOPLJEN ČEŠLJASTI KAVEZ - Češljasti kavez, zatvoren na jednoj strani zaklopcom.

KAVEZ SA PROREZIMA - Kavez sa otvorima koji dopuštaju ubacivanje oblica samo u radijalnom smeru za prstenaste ležaje, a samo u aksijalnom smeru za kolustaste ležaje.

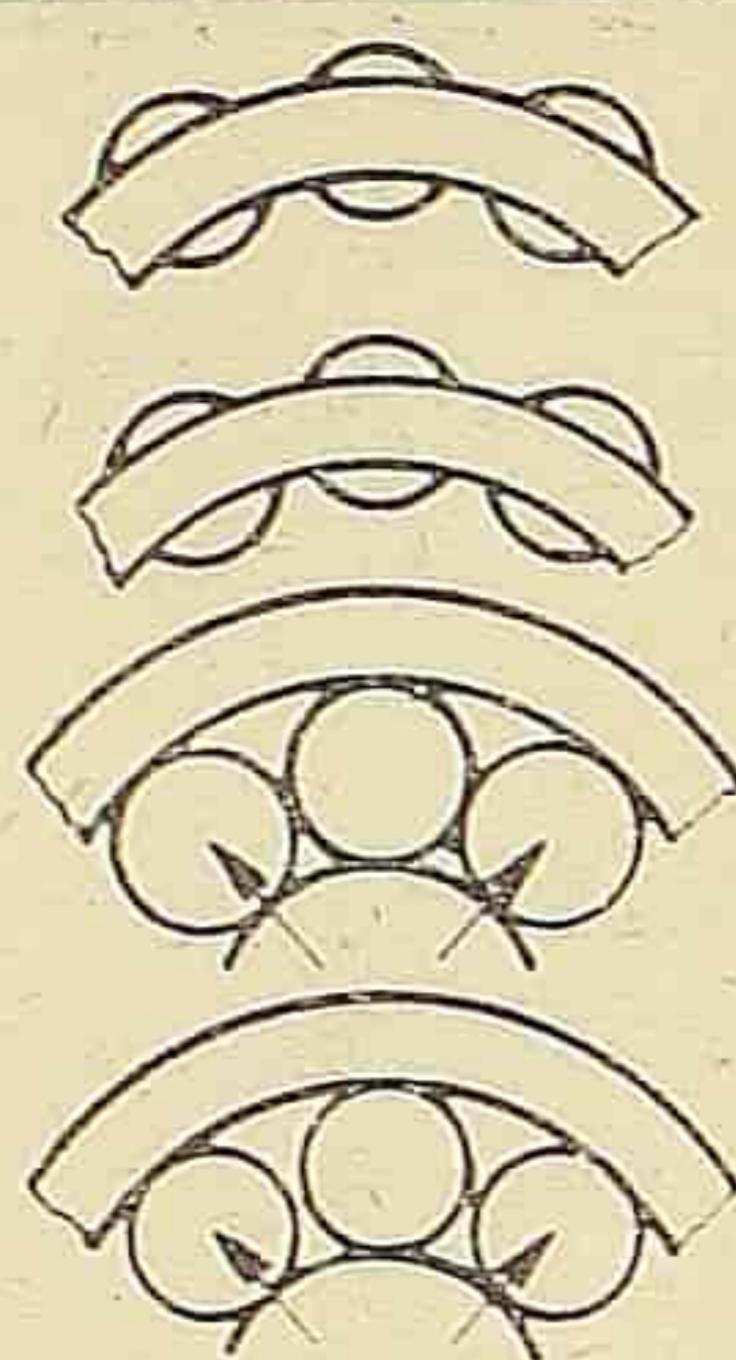
RASPONAC - Deo kaveza izmedju dva kotrljajna tela u jednom redu.

VENAC KOTRLJAJNIH TELA - Kavez sa kotrljajnim telima.

Strana 5

JUS M.CO.075

KUGLIČNI VENAC - Kavez sa kuglicama.

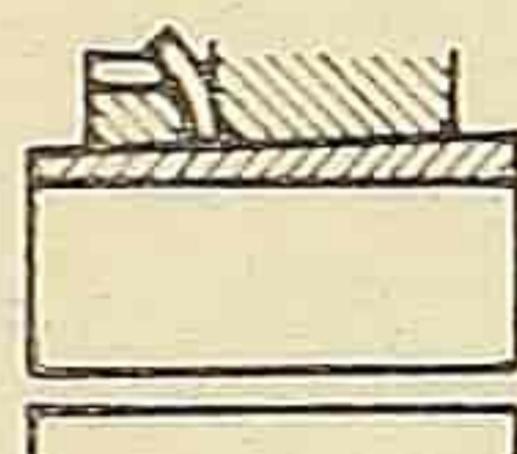
OBLIČNI VENAC - Kavez sa oblicima.

OTSTOJNE KUGLICE - Kuglice koje razdvajaju noseće kuglice.

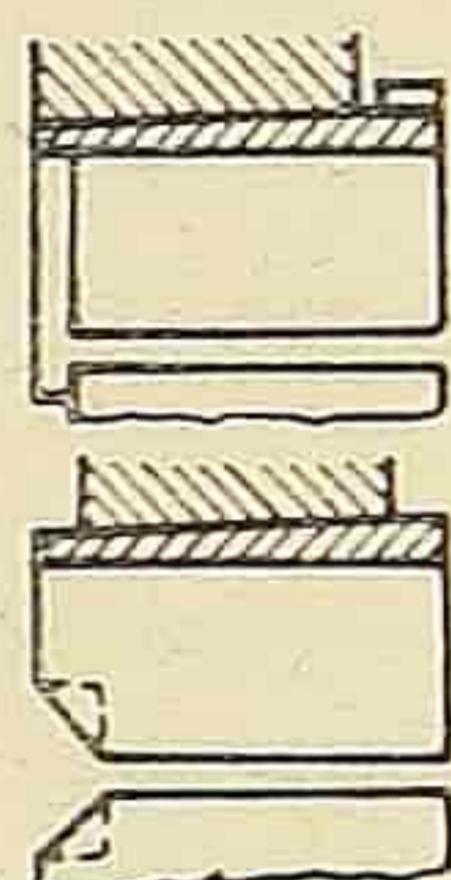
OTSTOJNE OBLICE - Oblice koje razdvajaju noseće oblice.

7. DELOVI_ZA_UČVRŠĆIVANJE

SEDLO - Prosečena čaura sa cilindričnim provrtom, spolja konična, koja služi za učvršćivanje unutrašnjeg prstena na osovinu.

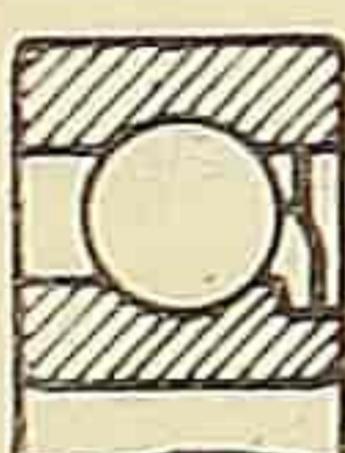
SEDLO ZA PRITEZANJE - Sedlo sa navojem, podložnom pločicom za osiguranje sa produžecima i navrtkom za pritezanje.

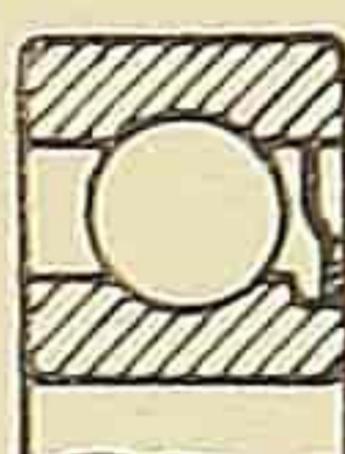
SEDLO ZA IZVLAČENJE - Sedlo sa navojem za navrtku kojom se čaura izvlači.

SEDLO ZA UČVRŠĆENJE - Sedlo sa uglovima koji se presaviju radi osiguranja.

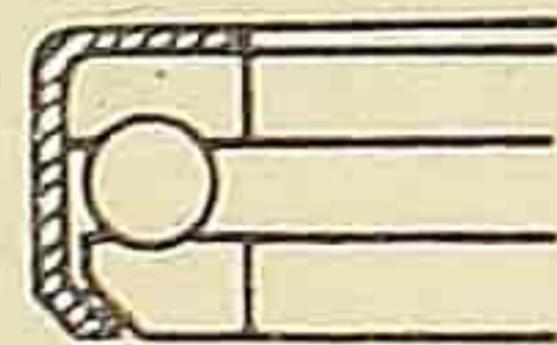
8. ZAPTIVNI DELOVI

ŠTIT - Limeni kolut učvršćen na spoljnom prstenu za zaštitu ležaja od prašine i ostalih sitnih čestica.

ZAPTIVNI ŠTIT - Limeni kolut sa zaptivачem, učvršćen na spoljnom prstenu.

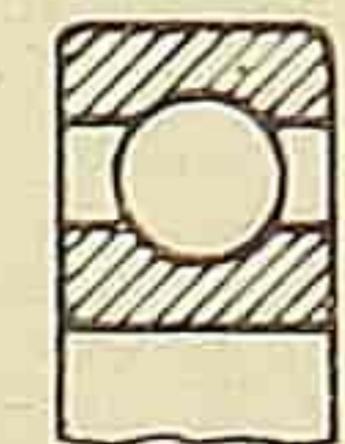
OKLOP - Zaštitni lim oko tela sa putanjom kotrljanja.

B) NAZIVI LEŽAJA

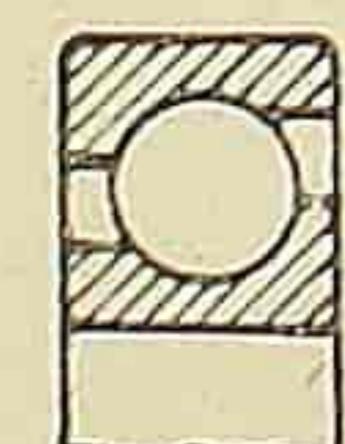
1. PREMA VRSTAMA

KUGLIČNI LEŽAJ - Kotrljajni ležaj sa kuglicama kao kotrljajnim telima.

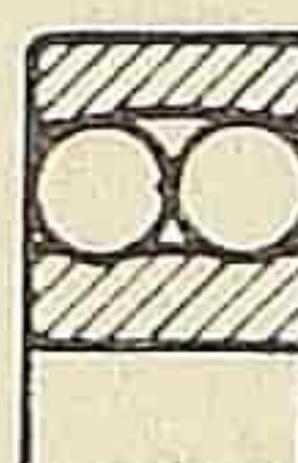
PRSTENASTI KUGLIČNI LEŽAJ - Kuglični ležaj sa prstenastim telima sa putanjom kotrljanja.

PRSTENASTI LEŽAJ SA ŽLEBOM - Prstenasti kuglični ležaj sa olukom u telima sa putanjom kotrljanja, kod kojih je osa simetrije oluka upravna na osu obrtanja.

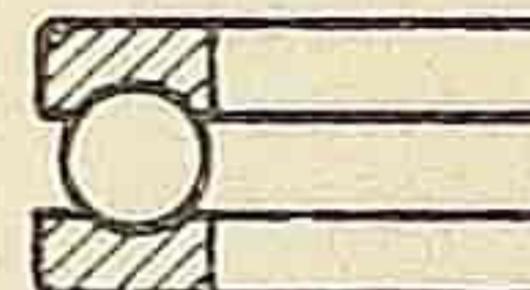
PRSTENASTI KOSI LEŽAJ - Prstenasti kuglični ležaj sa olukom u telima sa putanjom kotrljanja, kod kojih je osa simetrije oluka nagnuta prema osi obrtanja.

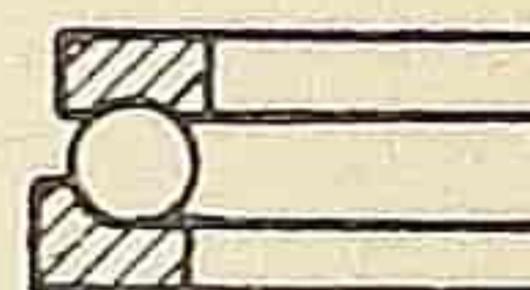
PRSTENASTI SAMOUESIVI LEŽAJ - Prstenasti kuglični ležaj sa loptastom putanjom kotrljanja u spoljnom prstenu i sa olukom u unutrašnjem prstenu.

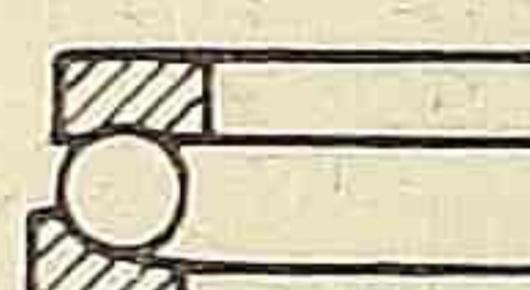
PRSTENASTI LEŽAJ SA RAMENOM - Prstenasti kuglični ležaj sa ramenom i cilindričnom putanjom kotrljanja na spoljnom prstenu, sa olukom na unutrašnjem.

KOLUTASTI KUGLIČNI LEŽAJ - Kuglični ležaj sa kolutom kao telom sa putanjom kotrljanja.

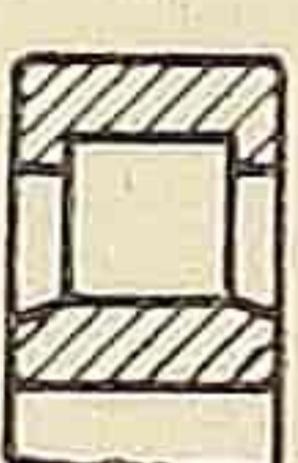
KOLUTASTI LEŽAJ SA OLUKOM - Kolutasti kuglični ležaj sa olukom u telu sa putanjom kotrljanja, čija je osa simetrije oluka paralelna sa osom obrtanja.

KOLUTASTI KOSI LEŽAJ - Kolutasti kuglični ležaj sa olukom u telu sa putanjom kotrljanja, kod koga je osa simetrije oluka nagnuta prema osi obrtanja.

KOLUTASTI SAMOUESIVI LEŽAJ - Kolutasti kuglični ležaj sa loptastom putanjem kotrljanja u kolatu kućišta i olukom u kolatu osovine.

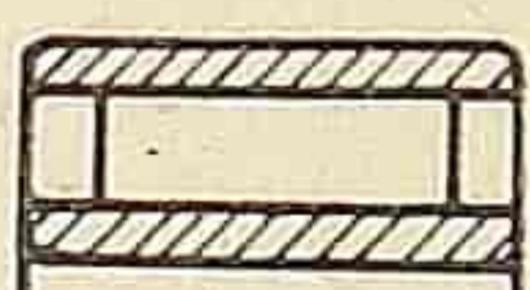

LEŽAJ SA OBLICAMA - Kotrljajni ležaj sa oblicama kao kotrljajnim telima.

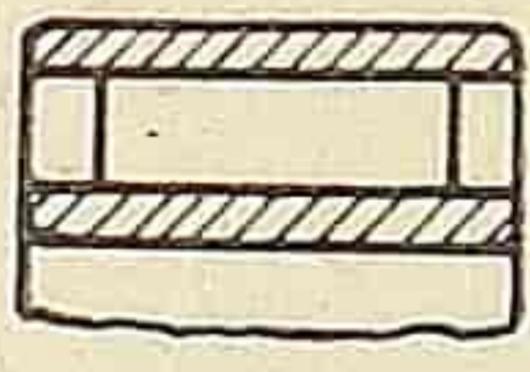

PRSTENASTI LEŽAJ SA OBLICAMA - Ležaj sa oblicama i sa prstenastim telima sa putanjom kotrljanja.

PRSTENASTI LEŽAJ SA KRATKIM VALJCIMA - Prstenasti ležaj sa kratkim valjcima kao kotrljajnim telima.

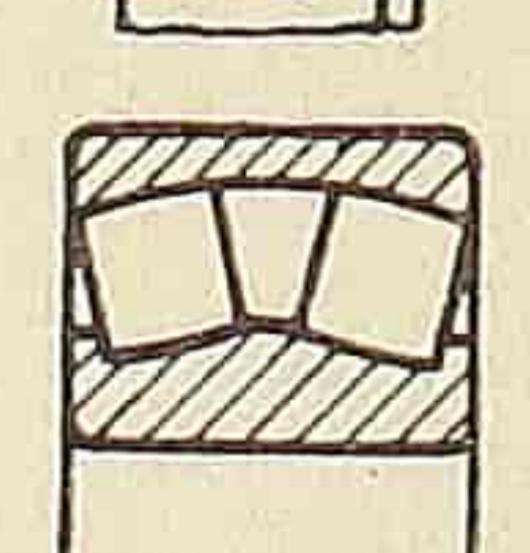
PRSTENASTI LEŽAJ SA IGLICAMA - Prstenasti ležaj sa iglicama kao kotrljajnim telima.

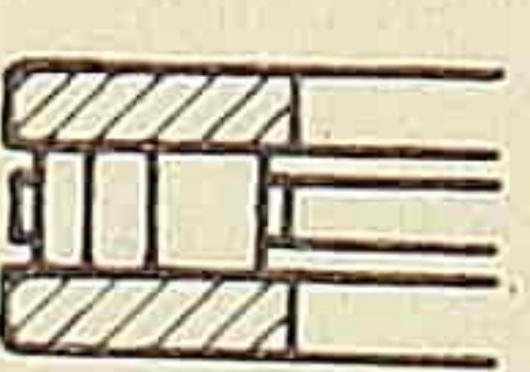
PRSTENASTI LEŽAJ SA IZDUŽENIM VALJCIMA - Prstenasti ležaj sa izduženim valjcima kao kotrljajnim telima.

PRSTENASTI LEŽAJ SA KONUSIMA - Prstenasti ležaj sa konusima kao kotrljajnim telima.

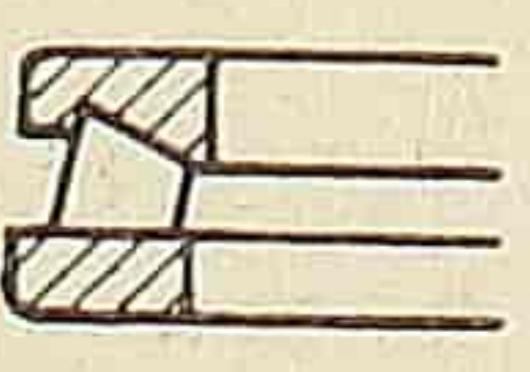

PRSTENASTI LEŽAJ SA BURIĆIMA - Prstenasti ležaj sa burićima kao kotrljajnim telima.

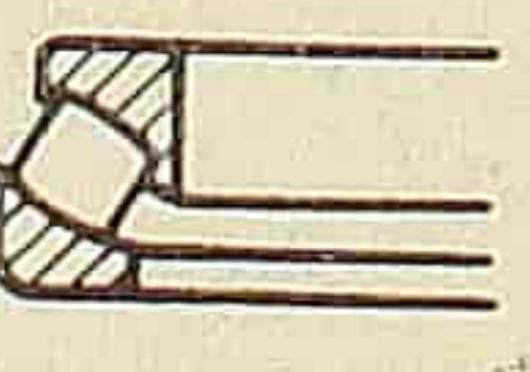

KOLUTASTI LEŽAJ SA OBLICAMA - Ležaji sa oblicama i kolutastim telima sa putanjom kotrljanja.

KOLUTASTI LEŽAJ SA VALJCIMA - Kolutasti ležaj sa valjcima kao kotrljajnim telima.

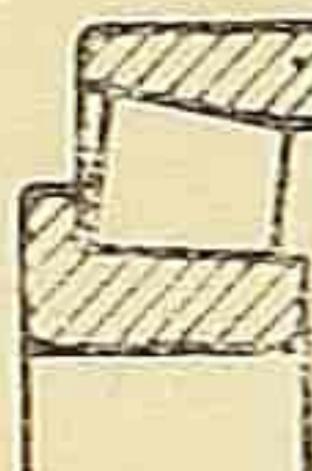
KOLUTASTI LEŽAJ SA KONUSIMA - Kolutasti ležaj sa konusima kao kotrljajnim telima.

KOLUTASTI LEŽAJ SA BURIĆIMA - Kolutasti ležaj sa burićima kao kotrljajnim telima.

2. PREMA PRAVCU OPTEREĆENJA

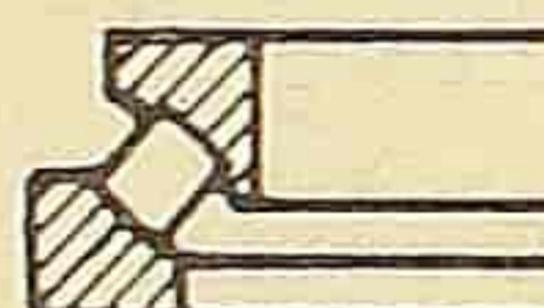
RADIJALNI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji može da primi opterećenje samo u radijalnom pravcu. Primer: prstenasti ležaj sa kratkim valjcima i prstenom bez vodjice.

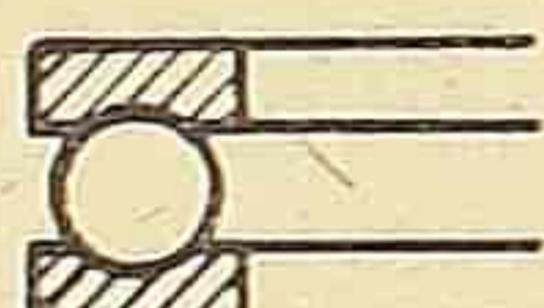
RADIAKSIJALNI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji može da primi opterećenje pretežno u radijalnom pravcu, a u manjoj meri i u jednom smjeru aksijalnog pravca. Primer: prstenasti konusni ležaj.

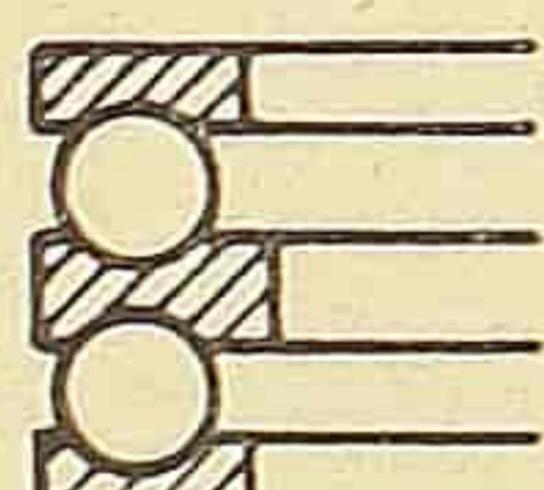
RADIAKSIJALNI DVOSMERNI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji može da primi opterećenje pretežno u radijalnom pravcu, a u manjoj meri i aksijalno u oba smjera. Primer: dvoredni prstenasti ležaj sa burićima.

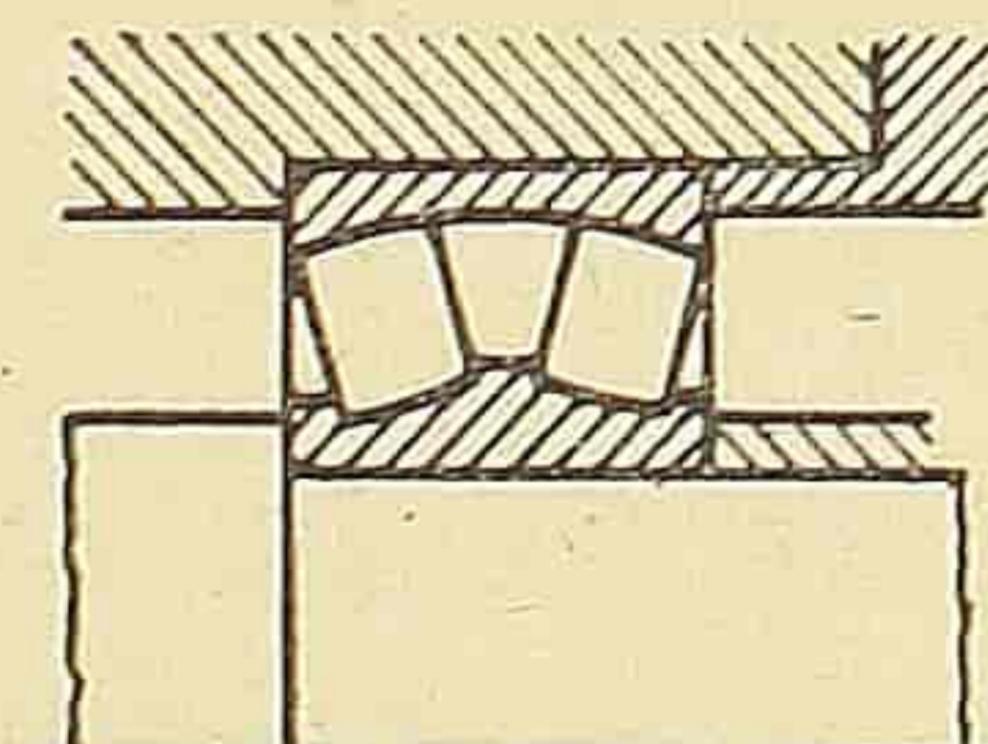
AKSIRADIJALNI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji može da primi opterećenje pretežno u jednom smjeru aksijalno, a u manjoj meri i u radijalnom pravcu. Primer: kolutasti ležaj sa olukom.

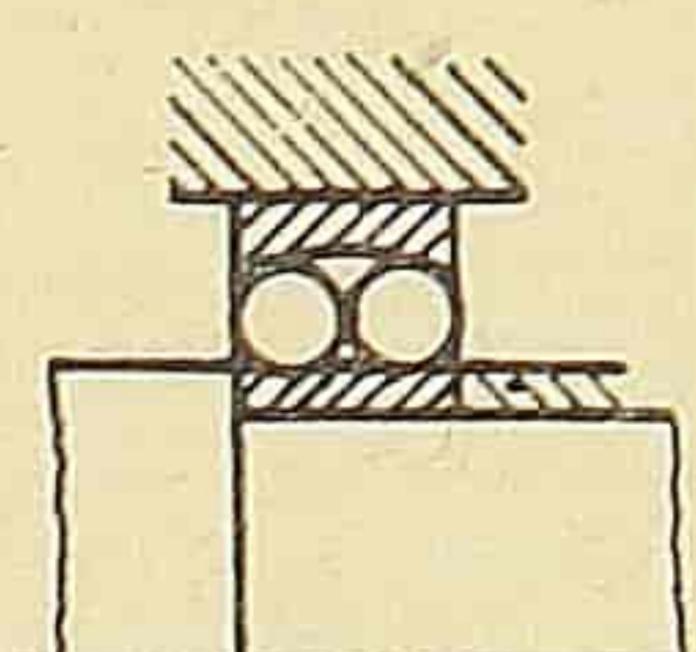
AKSIJALNI JEDNOSMERNI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji može da primi opterećenje samo aksijalno u jednom smjeru. Primer: jednosmerni kolutasti ležaj sa olukom.

AKSIJALNI DVOSMERNI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji može da primi opterećenje samo aksijalno u oba smjera. Primer: dvosmerni kolutasti ležaj sa olukom.

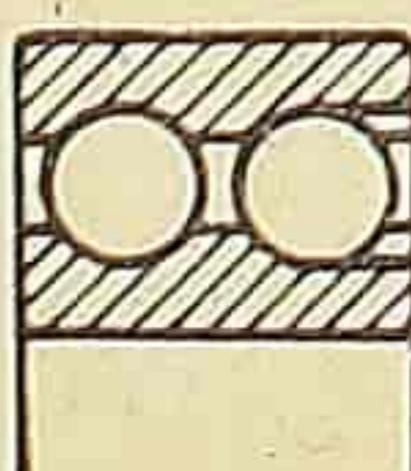
3. PREMA NAČINU UGRADJIVANJA

UČVRŠĆENI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji je ugradjen tako da sprečava aksijalno pomeranje osovine u oba smjera.

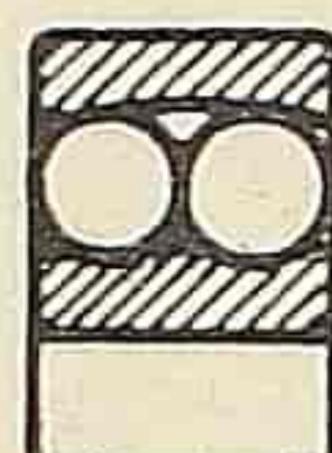

JEDNOSMERNO SLOBODNI LEŽAJ – Prstenasti ležaj koji je ugradjen tako da dopušta aksijalno pomeranje osovine samo u jednom smjeru.

DVOSMERNO SLOBODNI LEŽAJ – Prstenasti ležaji koji je ugradjen tako da dopušta aksijalno pomeranje osovine u oba smjera.

4. PREMA MOGUĆNOSTI ISKOŠENJA

KRUTI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji ne dopušta međusobno iskošenje tela sa putanjom kotrljanja. Primeri: Prstenasti ležaj sa kratkim valjcima sa cilindričnom putanjom kotrljanja; dvoredni prstenasti ležaj sa olukom.

KLATEĆI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj koji dopušta međusobno iskošenje tela sa putanjom kotrljanja. Primeri: prstenasti samoudesivi ležaj sa kuglicama; prstenasti samoudesivi ležaj sa burićima.

5. PREMA POSTANKU RADIJALNOG ZAZORA

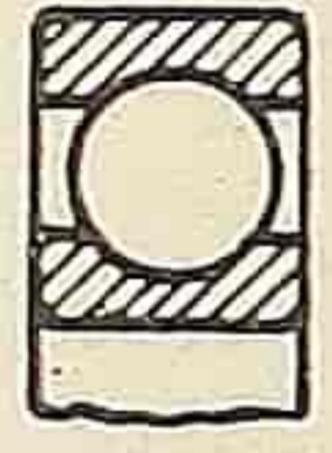

NEPODESIVI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj čiji je radijalni zazor određen pri izradi.

PODESIVI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj čiji se radijalni zazor određuje pri ugradjivanju.

6. PREMA POVEZANOSTI DELOVA

NERAZDVOJIVI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj kod koga je međusobno pomeranje tela sa putanjom kotrljanja ograničeno na obe strane pre ugradjivanja. Primer: prstenasti ležaj sa žlebom.

RAZDVOJIVI LEŽAJ – Kotrljajni ležaj kod koga međusobno pomeranje tela sa putanjom kotrljanja nije ograničeno na jednu ili obe strane pre ugradjivanja. Primer: prstenasti ležaj sa ramenom.

7. PREGLED NAZIVA KOTRLJAJNIH LEŽAJA

		K o n s t r u k t i v n i o b l i k				
		V r s t a			Unutrašnji oblik	
Prstenasti ležaji sa olukom	Prstenasti ležaji sa olukom	bez žleba za punjenje			jednoredni	cilindrični provrt konusni provrt cil. provrt i žleb za utvrdjivač cilindrični provrt i štit cil. provrt, štit i žleb za utvrdjivač
		sa žlebom za punjenje			dvoredni	cilindrični provrt cilindrični provrt konusni provrt cil. provrt i loptasti omotač cil. provrt i širok unutr. prsten
	Prstenasti kosi ležaji	nerazdvojivi			jednoredni	cilindrični provrt
		razdvojivi			jednoredni	cilindrični provrt
		sa dvostrukim dejstvom			jednoredni	cilindrični provrt
		sa jednodelenim prstenovima			dvoredni	cilindrični provrt
	Prstenasti samoudesivi ležaji	sa otstojnjim kuglicama			dvoredni	cilindrični provrt
						cilindrični provrt
Prstenasti ležaji sa ramanom	Prstenasti ležaji sa ramanom				jednoredni	cilindrični provrt
					dvoredni	cilindrični provrt
	Prstenasti ležaji sa valjcima	sa rubovima spolja (t.j. sa vodjenjem oblica na rubovima spoljnog prstena)		sa prstenom bez vodjica	jednoredni	cilindrični provrt konusni provrt cil. provrt i žleb za utvrdjivač
				sa prstenom sa jednom vodjicom	dvoredni	cilindrični provrt konusni provrt
				sa prstenom sa jednom vodjicom i izvičnim kolutom	jednoredni	cilindrični provrt cilindrični provrt i žleb za utvrdjivač
				sa rubovima iznutra (t.j. sa vodjenjem oblica na rubovima unutrašnjeg prstena)	jednoredni	cilindrični provrt konusni provrt
				sa prstenom bez vodjica	dvoredni	cilindrični provrt konusni provrt
		ležaji sa iglicama			jednoredni	cilindrični provrt
		ležaji sa izduž. valjcima			jednoredni	cilindrični provrt
Prstenasti ležaji sa konusima	Prstenasti ležaji sa konusima	sa malim uglom konusa			jednoredni	cilindrični provrt
		sa velikim uglom konusa			jednoredni	cilindrični provrt
		sa malim uglom konusa i dvodelnim spoljnijim prstenom			dvoredni	cilindrični provrt
		sa velikim uglom konusa i dvodelnim spoljnijim prstenom			dvoredni	cilindrični provrt
	Prstenasti ležaji sa burićima	sa dva ruba			jednoredni	cilindrični provrt konusni provrt
		sa tri ruba			dvoredni	konusni provrt cilindrični provrt cilindrični provrt i poprečno podjeljen spoljni prsten
		sa otstojnjim prstenom u spoljnijem prstenu			dvoredni	cilindrični provrt konusni provrt
Kolutasti ležaji sa olukom	Kolutasti ležaji sa olukom	sa jednosmernim dejstvom			jednoredni	sa ravnim kolutom sa loptastim kolutom
		sa dvosmernim dejstvom			dvoredni	
	Kolutasti kosi ležaji				jednoredni	sa ravnim kolutom sa loptastim kolutom
	Kolutasti ležaji sa valjcima					
	Kolutasti ležaji sa konusima					
Kolutasti ležaji sa burićima	Kolutasti ležaji sa burićima	sa jednosmernim dejstvom		vodjenje sa naponom		
		dejstvom		vodjenje sa zezrom		

Diskusija o predložima jugoslovenskih standarda

Predlozi jugoslovenskih standarda, objavljeni u ovom broju biltena »Standardizacija«, stavljeni su na ovaj način na javnu diskusiju u cilju iznalaženja najpovoljnijih rešenja i usvajanja opravdanih primedaba.

Svaki pojedini interesent (organizacija, ustanova, preduzeće i stručnjak) ima na ovaj način mogućnost da aktivno učestvuje u izradi definitivnih jugoslovenskih standarda stavljanjem svojih primedaba, prigovora, saveta i sl.

Ali, da bi se ova javna diskusija mogla obaviti bez suvišnog odugovlačenja, neophodno je da svaki interesent dostavi svoje primedbe, mišljenja i sl. u roku koji je naznačen u začelju svakog pojedinog pred-

loga. Primedbe koje prispeju po isteku toga roka, Savezna komisija za standardizaciju neće moći da uzme u obzir i neće ih smatrati obaveznim.

Sve primedbe, mišljenja, prigovore i sl. treba slati na adresu: Savezna komisija za standardizaciju — Beograd, Admirala Geparta br. 16 — pošt. fah 933.

Ukoliko u pojedinim brojevima biltena »Standardizacija« budu objavljene samo anotacije pojedinih predloga standarda, što se čini kad je u pitanju samo manji broj interesenata, u tom slučaju interesenti mogu da zahtevaju da im se dostavi ceo tekst predloga koji ih interesuje.

POVEĆANJE PRETPLATE NA BILTEN »STANDARDIZACIJA«

Savezna komisija za standardizaciju donela je odluku, da se pretplata na bilten »Standardizacija« za 1958 godinu poveća na dinara 1.200.—

Ova odluka doneta je iz opravdanih razloga, jer visina dosadašnje pretplate nije bila u saglasnosti sa troškovima grafičkih usluga i hartije. Ova nesrazmerna još više je došla do izražaja povećanjem obima biltena.

Umoljavaju se pretplatnici, da imaju u vidu ovo povišenje prilikom uplaćivanja pretplate.

POVODOM STAVLJANJA PREDLOGA STANDARDA ZA KALIBRIRANE LANCE NA JAVNU DISKUSIJU

U biltenu »Standardizacija« br. 7/57 na strani 204 anotiran je predlog br. 2244 — Tehnički propisi za izradu i isporuku kalibriranih lanaca za železnička signalno-sigurnosna postrojenja JUS P.C1.902 sa krajnjim rokom za dostavljanje primedbi, do 1. oktobra 1957 god.

Po isteku ovoga roka SKS je obrazovala i sazvala članove Potkomisije da razmotri ovaj predlog.

Potkomisiju za kalibrirane lance sačinjavaju sledeći stručnjaci:

- Marnušik Stevan tehn. pretstavnik »Pete Drapšine« Novi Sad.
- Marolt Rudolf tehn. pretstavnik Tovarna verig — Lesce-Bled.
- Nikolić Vidan stručni sekretar SKS.
- Tucović ing. Vlastimir pretstavnik Generalne direkcije jugoslovenskih železnica — Beograd.

Pretstavnici navedenih fabrika stali su na stanovište da bi trebalo u celosti izraditi predloge standarda za sve kalibrirane lance u koje bi bio obuhvaćen i lanac za železničke potrebe. Potkomisija je prihvatile ovo gledište i članovi Potkomisije Marnušik, Marolt i Nikolić izradili su u Tovarni verig dole navedenih 11 predloga standarda koje u celosti objavljujemo na javnu diskusiju.

Članovi Potkomisije stali su na stanovište, da kao osnova jugoslovenskim standardima posluže nemački standardi — DIN. Stoga, radi lakšeg proučavanja ovih predloga standarda ovde se navodi sledeće upoređenje oznaka:

JUS M.C1.910	odgovara	DIN 766
JUS M.C1.911	„	DIN 765
JUS M.C1.912	„	DIN 5684
JUS M.C1.920	„	DIN 762
JUS M.C1.921	„	DIN 764
JUS M.C1.925	„	DIN 22252
JUS M.C1.926	„	DIN 763
JUS M.C1.928	„	DIN 745
JUS M.C1.930	„	DIN 695/1
JUS M.C1.931	„	DIN 689
JUS M.C1.932	„	DIN 695/2

Članovi Potkomisije imali su u vidu i druge inostrane standarde, ali je odlučeno da se u prvom redu izrade ovi predlozi kao osnovni i najčešće upotrebljavani u našoj industriji, kao i iz razloga što su naša preduzeća — proizvođači uglavnom osvojila proizvodnju ovih lanaca, na osnovu DIN standarda. Kasnije će se uzeti u izradu standard za tehničke propise, kada se prvenstveno reši pitanje materijala za lance.

PK 762.61

Predlog
br. 2419

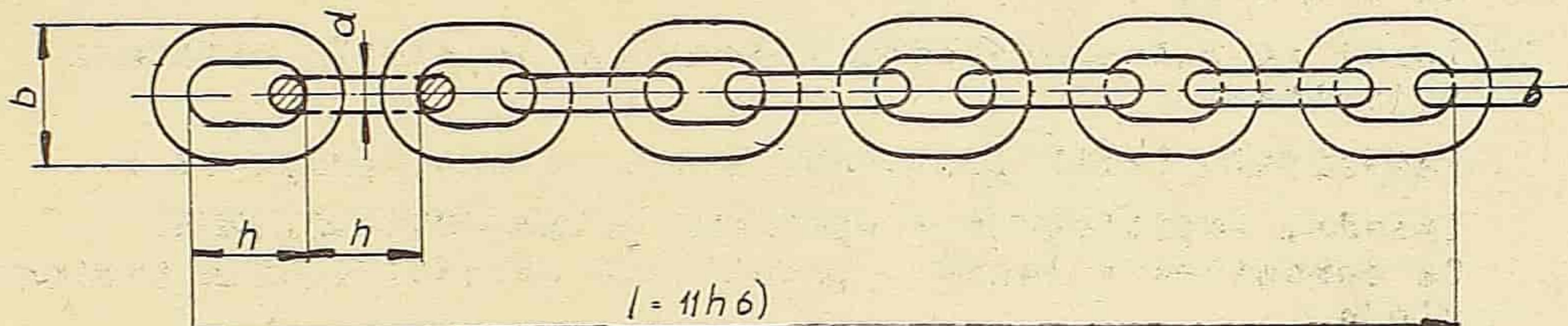
KALIBRIRANI LANCI ZA OPŠTU UPOTREBU
I DIZALICE

JUS H.C1.910

Mere u m

Tip A - kalibrirani lanci za ozubljene lančanike

Tip B - nekalibrirani lanci

Primer oznake:

Primer oznake:
Oznaka kalibriranog lanca za opštu upotrebu i dizalice ... m¹,
tipa A, nazivnog prečnika d = 20 mm, jeste

... 1) Lanac A 20 JUS M.C1.910

Korivni prečnik d ²)		korak h	Točnost za tip A ³⁾ *)	Točnost za tip A	b	Normalni kvalitet			Poboljšan				težina (7,85 kg/dm ³) kg/m ≈	
Normal kval.	Poboljšani kval.					Dozvol. optet. 4)	Probno optet.	Opreteć na kid min.	Dozvoljeno optet.	Probno optet.	Opreteć na kid min	kg		
Za opštu upotrebu	Za ai- zolicu.				≈	kg	kg	kg	Normal Ino kg	Samo za lance u pojed. u. diz. kg	kg	kg	kg	
5 ⁵⁾	-	-	18,5			17								0,500
6 ⁵⁾	-	-	18,5			20								4,750
4	-	-	16			14	150	300	600	-	-	-	-	0,320
5	5	-	18,5		+1,5 -0,5	17	250	500	1000	250	-	630	1260	0,500
6	6	-	18,5			20	350	700	1400	350	-	900	1800	0,750
7	7	7	22			23	450	900	1800	450	630	1260	2520	1,00
8	8	8	24			26	630	1260	2500	630	800	1600	3200	1,35
(9)	9	9	27		+0,6	30	800	1600	3200	800	1000	2000	4000	1,80
(9,5)	-	-	27		+2,5 -0,8	31	850	1700	3400	-	-	-	-	1,90
10	10	(10)	28			34	1000	2000	4000	1000	1250	2500	5000	2,25
(11)	(11)	11	31			36	1120	2240	4480	1120	1600	3200	6400	2,70
13	13	(13)	36			44	1600	3200	6400	1600	2120	4240	8480	3,80
-	-	14	41		±1,0	47	-	-	-	-	2500	5000	10000	4,40
16	16	(16)	45		+3,8	54	2500	5000	10000	2500	3150	6300	12600	5,80
18	18	18	50		-1,3	60	3150	6300	12600	3150	4000	8000	16000	7,30
20	20	20	56		±1,5	67	4000	8000	16000	4000	5000	10000	20000	9,00
23	23	23	64		+5,5	77	5000	10000	20000	5000	6700	13400	26800	12,0
26	26	-	73		-1,8	87	6300	12600	25200	6300	-	17000	34000	15,0
28	28	-	78		±2,0	94	7500	15000	30000	7500	-	20000	40000	17,5
30	30	-	84		+6,5	101	8500	17000	34000	8500	-	22400	44800	20,0
33	33	-	92		-2,2	112	10000	20000	40000	10000	-	26400	52800	24,5
36	36	-	101		±2,5	122	12500	25000	50000	12500	-	30000	60000	29,0
39	39	-	109		+8,0	132	14000	28000	56000	14000	-	36000	72000	34,0
42	42	-	118		-2,5	142	17000	34000	68000	17000	-	40000	80000	40,0
45	45	-	126			152	19000	38000	76000	19000	-	44800	89600	45,5
48	48	-	134			162	21000	42000	84000	21000	-	50000	100000	52,0
51	51	-	143			172	25000	50000	100000	25000	-	56000	112000	58,5
54	54	-	151			182	28000	56000	112000	28000	-	63000	126000	65,5
57	57	-	160			192	30000	60000	120000	30000	-	67000	134000	73,0
60	60	-	168			202	33500	67000	134000	33500	-	71000	142000	81,0

Razivne mere u zagredama treba izbegavati.

1) U porudžbini nevesti dužinu lanca.

* Za tip B približno.

Nastavak na stranu 2

SAVEZNA KOMISIJA ZA STANDARDIZACIJU

Strana 2

JUS M.C1.910

- 2) Za nazivni prečnik d , nije dozvoljena plus tolerancija, koja bi uticala na primenu lance.
- 3) Za normalan međusobni rad lance i lančanika, preporučuje se, da se uz porudžbinu lance dostavi i lančanik.
- 4) Dato dozvoljeno opterećenje odnosi se samo za brzinu lance do 1 m/sek.
- 5) Lanci za ručnu upotrebu isporučuju se svetlo očišćeni i neispitani.

Materijal: čelik prema JUS..... (u pripremi)

Izrada, ispitivanje i upotreba prema JUS M.C1.905.

Za cementirane lance u porudžbini navesti dubinu tvrdog sloja.

- 6) Lanci sa određenim neparnim brojem karika ($x . h$), upotrebljavaju se za elevatore i tož nazivne mere d od 10 do 36 mm.

Tolerancija ovih lanača odnosi se na celokupnu dužinu ($x . h$), koja je data u tabeli.

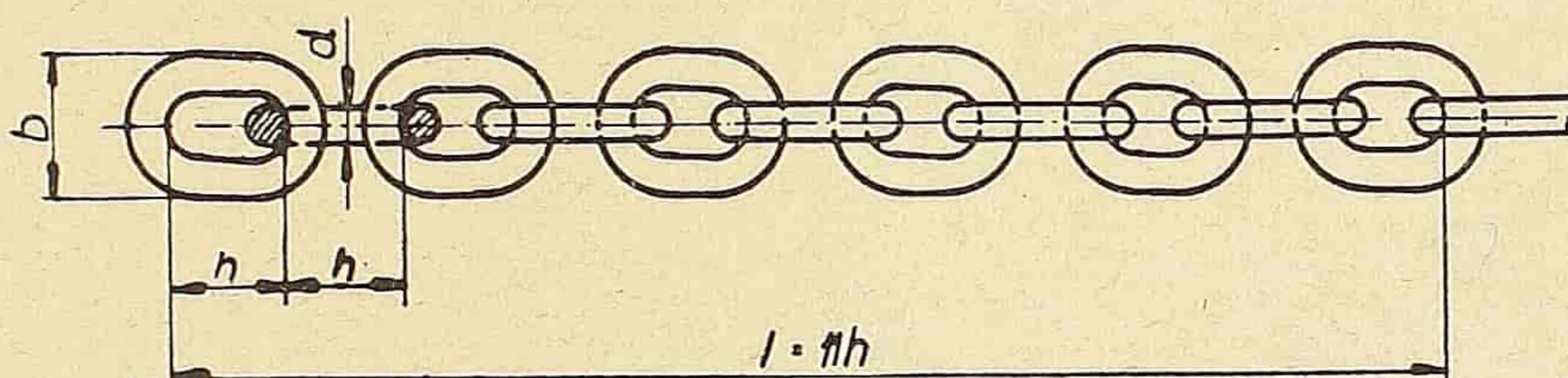
Izrada: neočišćen (trgovачki kvalitet)

svetlo očišćen do $d = 16$ mm } navesti u porudžbi
zaštićen protiv korozije } ni

DK 762 61

Predlog br. 2420	KALIBRIRANI LANIČI ZA DIZALICE	JUS M.C1. 911
---------------------	--------------------------------	---------------

Mere u mm

Primer oznake :

Oznaka kalibriranog lanca za dizalice dužine ..... m 1/
nazivnog prečnika d = 20 mm, jeste

..... m 1/ Lanac 20 JUS M.C1.910

Nazivni prečnik d^2)	Korak h	Tolerancija 3)	Tolerancija za dužinu l	b $\approx$	Dozvoljeno opterećenje kg	Probno opterećenje kg	Opterećenje na kidanje m/jn kg	Težina (7,85 kg/dm ³) $\approx$ kg/m
13	36	$\pm 1,0$	$\pm 2,5$ - 0,8	42	1600	3200	6400	3,80
16	45			52	2500	5000	10000	5,80
18	50		$\pm 3,8$ - 1,3	58	3160	6300	12600	7,30
20	56			65	4000	8000	16000	9,00
23	64	$\pm 1,5$	$\pm 5,5$ - 1,8	74	5000	10000	20000	12,0

- 1/ U porudžbini navesti dužinu lanca
- 2/ Za nazivni prečnik d nije dozvoljena plus tolerancija, koja bi uticala na primenu lanca.
- 3/ Za normalan međusobni rad lanca i lančanika preporučuje se, da se uz porudžbinu lanca dostavi i lančanik.
- 4/ Dato dozvoljeno opterećenje odnosi se samo za brzinu lanca do 1 m / Sek.

Materijal : čelik prema JUS ..... /u pripremi/.

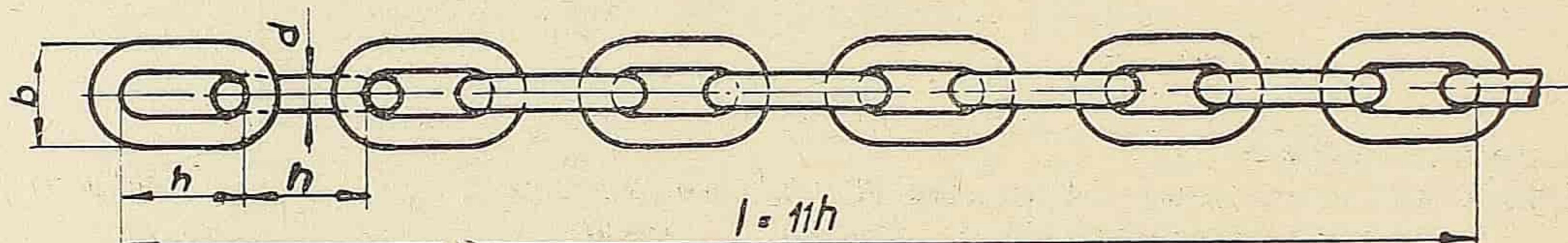
Izrada : svetlo očišćen.

Izrada, izpitivanje i upotreba prema JUS M.C1. 905.

DK 672.61:621.86

Predlog br. 2421	VISOKO OTPORNI KALIBRIRANI LANCI ZA DIZALICE	JUS M.C1.912
---------------------	---	--------------

Mere u mm

Primer oznake:

Oznaka visoko otpornog kalibriranog lanca za dizalice dužine ... m¹⁾, nazivnog prečnika d = 16 mm, jeste

... m¹⁾ Lanac 16 JUS M.C1.912

Nazični prečnik d	Korak Tolerancija h	Tolerancija za dužinu l ²⁾	b	Dozvoljeno ³⁾ opterećenje kg		Probno opterećenje kg	Opterećenje na kidanje kg/m ²	Težina (7,85 kg/dm ³) kg/m
				opterećenje kg/mm ²	opterećenje kg/mm ²			
5	18,5		+ 1,5 - 0,5	16	500	1 000	1 600	0,500
7	22		+ 2,5 - 0,8	22	1 000	2 000	3 200	1,00
9	27		+ 3,8 - 1,3	29	1 600	3 200	5 000	1,75
11	31			36	2 500	5 000	8 000	2,70
14	41			46	4 000	8 000	12 500	4,40
16	45	± 1,0		52	5 000	10 000	16 000	5,80
18	50			58	6 300	12 500	20 000	7,30

- 1) U porudžbini navesti dužinu lanca.
- 2) Za normalan medjusobni rad lanca i lančanika preporučuje se, da se uz porudžbinu lanca dostavi i lančanik.
- 3) Lenci sa ovim dozvoljenim opterećenjem smeju se samo upotrebjavati ugradjeni u dizalice. Ovo opterećenje odnosi se samo za brzinu lanca do 1 m/sek.

Materijal: čelik prema JUS ..... (u pripremi)

Izrada: svetlo očišćen.

Izrada, ispitivanje i upotreba prema JUS M.C1.906.

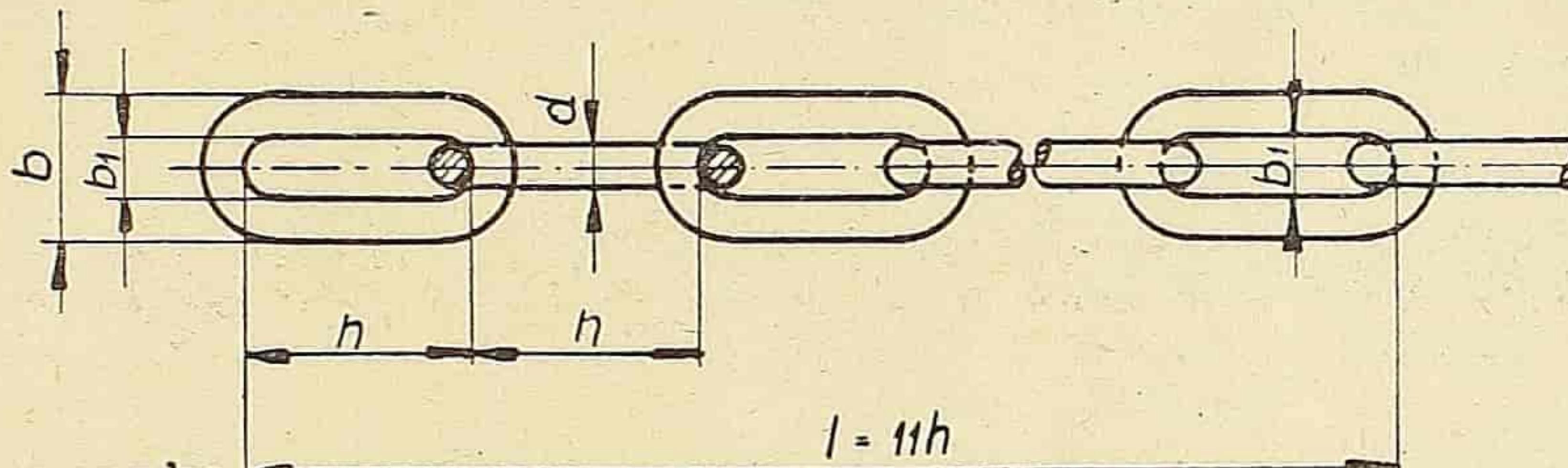
DK 672. 61

Predlog
br. 2422

KALIBRIRANI LANCI ZA
TRANSPORTERE

JUS. M. Cl. 920

Mere u mm

Primeri oznaka:

Oznaka kalibriranog lanca za transportere dužine ..... m 1)
nazivnog prečnika $d = 16 \text{ mm}$, jeste
..... m 1) Lanac 16 JUS M.Cl. 920

Oznaka kalibriranog lanca za transportere nazivnog prečnika
 $d = 16 \text{ mm}$, sa 21 karikom 4), jeste

Lanac 16 x 21 JUS M.Cl. 920

Nazivni prečnik d^2)	Korak		Tolerancija za dužinu l	b $\approx$	b_1 min	Normal. kval.		Poboljšan		Težina (7,85 kg/m ³) kg/m $\approx$
	t	Tolerancija 3)				Probne opter. kg	Optereć. no kid. min. kg	Robno opter. kg	Optereć. nakid. min. kg	
10	50		+ 40 - 1,5	34	14	1400	4000	2000	5000	1,00
13	65	± 1,5	+ 5,5	44	18	2500	6400	3200	8480	3,05
16	80		- 20	54	22	3550	10000	5000	12600	4,60
(18)	90	± 2,0	+ 6,5 - 2,0	68	24	4500	12600	6300	16000	5,85
20	100	± 2,5	+ 8,0 - 2,5	67	27	5600	16000	8000	20000	7,20

Nazivni prečnik u zagradi treba izbegavati.

- 1) U porudžbini navesti dužinu lanca.
- 2) Za nazivni prečnik d nije dozvoljena plus tolerancija, koja bi uticala na primenu lanca.
- 3) Za normalni međusobni rad lanca i lančanika preporučuje se, da se uz porudžbinu lanca dostavi i lančanik.
- 4) Određeni broj karika mora da bude neparan. Kod dvostrukog lanca krajevi moraju biti iste dužine.

Materijal: čelik prema JUS ..... /u pripremi/

Izrada, ispitivanje i upotreba prema JUS.M.Cl.905

Izrada: neočiščen / trgovачki kvalitet /
svetlo očiščen do $d = 16 \text{ mm}$ }
zastićen protiv korozije } navesti u porudžbini

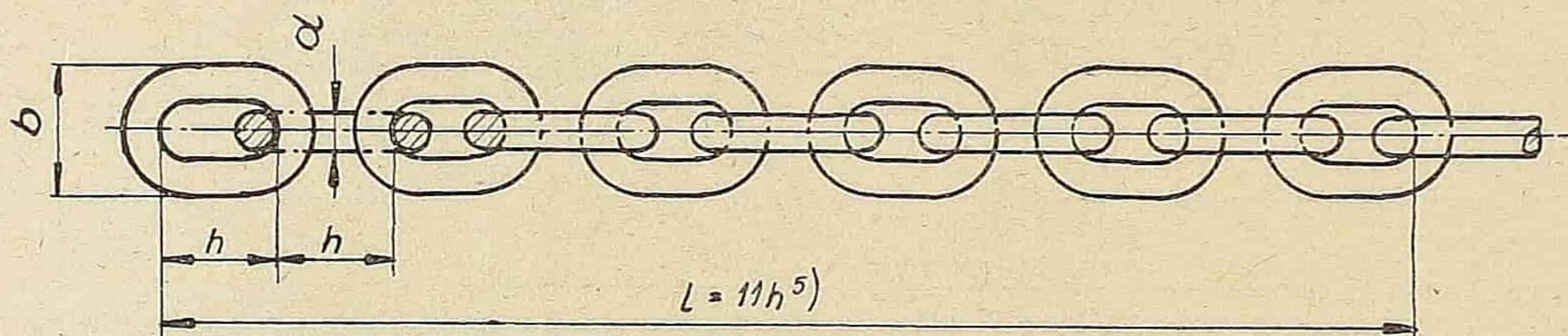
DK 67261

Predlog
br. 2423KALIBRIRANI LANCI ZA TRANSPORTERE
I ELEVATORE

JUS M.CI.921

Mere u mm

Tip B - nekalibrirani lanci

Tip A - kalibrirani lanci za ozubljene lančanike i zahvatne
točkove

Primer oznake:

Oznaka kalibriranog lanca za transportere i elevatore.....¹⁾

tipa A, nazivnog prečnika d=20 mm jeste

.....¹⁾ Lanac A 20 JUS M.CI.921

Nazivni prečnik $d^{(2)}$	Korak		Tolerancija za dužinu l za tip A	$\approx$	Normalni kvalitet			Poboljšani kvalitet			Težina (7,85 kg/m ³)
	t	Tolerancija za tip A ^{3),*)}			b	Dozvoljeno opterećenje 4)	Probno opterećenje na kidanje min	Dozvoljeno opterećenje 4)	Probno opterećenje na kidanje min		
10	35	$\pm 1,0$	+2,5	34	4000	2000	4000	1250	2500	5000	2,05
13	45		-1,0	44	1600	3200	6400	2120	4240	8480	3,45
16	56	$\pm 1,5$	$\begin{matrix} +4,0 \\ -1,5 \end{matrix}$	54	2500	5000	10000	3150	6300	12600	5,20
18	63		+5,5	60	3150	6300	12600	4000	8000	16000	6,50
20	70		-2,0	67	4000	8000	16000	5000	10000	20000	8,20
23	80	$\pm 2,0$		77	5000	10000	20000	6700	13400	26800	10,8
26	91		+6,5	87	6300	12600	25200	8500	17000	34000	14,0
28	98		-2,0	94	7500	15000	30000	10000	20000	40000	16,5
30	105		$\pm 2,5$	101	8500	17000	34000	11200	22400	44800	19,0
33	115	$\pm 3,0$		112	10000	20000	40000	13200	26400	52800	22,3
36	126		+9,0	122	12500	25000	50000	15000	30000	60000	26,5
39	136		-4,0	132	14000	28000	56000	18000	36000	72000	31,0
42	147	$\pm 3,5$		142	17000	34000	68000	20000	40000	80000	36,0

* Za tip B približno

- 1) U porudžbini navesti dužinu lanca.
- 2) Za nazivni prečnik d, sa tip A, nije dozvoljena plus toleranca, koja bi uticala na primenu lanca.
- 3) Za normalan međusobni rad lanača i lančanika, preporučuje se, da se uz porudžbinu lanača dostavi i lančanik.
- 4) Dato dozvoljeno opterećenje odnosi se samo na brzinu lanača do 1 m/sekcije.

Materijal: čelik prema JUS..... (u pripremi)

Izrada, ispitivanje i upotreba prema JUS M.CI.905

Za cementirane lance u porudžbini navesti dubinu tvrdog sloja.

- 5) Lanići sa određenim neparnim brojem karika (x . h) upotrebljavaju se za elevatore i to, nazivne mere d, od 10 do 42 mm. Tolerancije ovih lanača odnosi se na celiokupnu dužinu (x . h), koja je data u tabeli.

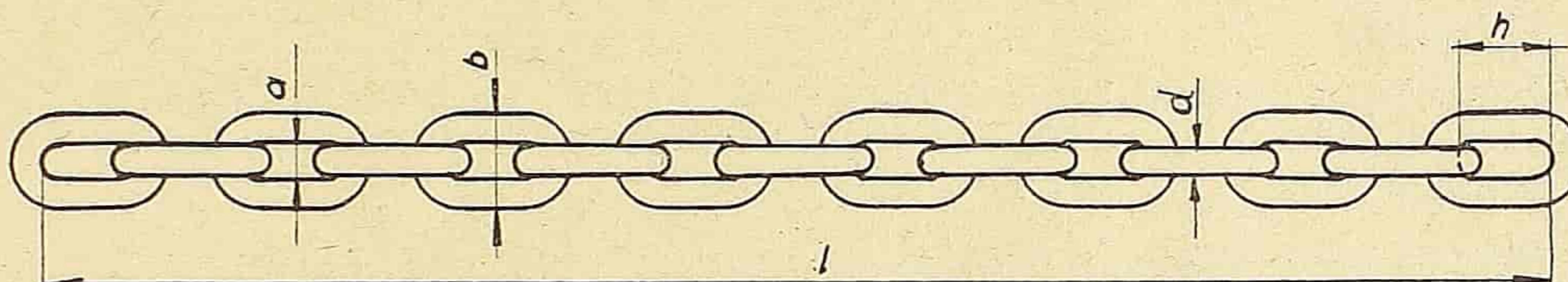
Izrada: neočišćen

DK 622.625.5:672.61

Predlog
br. 2424VISOKO OTPORNI KALIBRIRANI LANCI
ZA RUDARSTVO

JUS M.C1.925

Meré u mm

Primer oznake:

Oznaka¹⁾ visoko otpornog kalibriranog lanca za rudarstvo dužine .... m¹⁾, nazivnog prečnika $d = 20 \text{ mm}$, koraka $h = 80 \text{ mm}$, kvaliteta izrade 5, jeste ... m¹⁾ Lanac 20 x 80 JUS M.C1.925-5

Oznaka visoko otpornog kalibriranog lanca za rudarstvo nazivnog prečnika $d = 20 \text{ mm}$, koraka $h = 80 \text{ mm}$, sa 21 karikom, kvaliteta izrade 5, jeste

Lanac 20 x 80 - 21 JUS M.C1.925-5

Kozivni prečnik d Toleroncija	korak h Toleroncija	a minimalno	b maksimalno	Broj karika ²⁾	$l^3)$ Toleroncija	Težina (7,85 kg/dm ³) kg/m	Primena za
14	$\pm 0,4$	50	$\pm 0,4$	16,5	46	15	Transportere
16		64	$\pm 0,5$	19	54		
17		120	$\pm 0,9$				
18	$\pm 0,5$	64	$\pm 0,5$		7		
		80	$\pm 0,6$		15		
		120	$\pm 0,9$		11		
		64	$\pm 0,5$		7		
		80	$\pm 0,6$	21	60		
20	$\pm 0,6$	75	$\pm 0,7$	22	63	23	Greboće
21		86	± 1	26	75		
22							

Kvaliteti izrade.

Kval. izrade	Vrsta opterećenja min.	Zatezna čvrstoća kg/mm ² $\approx$	Obteženje na kidanje i probu u tonama (d x h)										Istezenje u % na probu moks.	% prekida na vatu na kidanje moks. min.	δ)
			14x50	16x64	17x120	18x64	18x80	18x120	20x64	20x80	19x75	22x86			
(2)	Kidanje Probno	45 34	14 10	18 14			24 18						1	85)	25
	Kidanje Probno	51 38	16 12	20 16			26 20	32 24							
3	Kidanje Probno	65 46	20 14	26 18	29 20		33 23	41 29					2	30	40
	Kidanje Probno	75 53	23 16	30 21	34 24		38 27	47 33	42 30	57 40					
4	Kidanje Probno	87 61	27 19	35 25	39 27		44 31	55 36	49 35	66 46			3	35	45
	Kidanje Probno														
5	Kidanje Probno												4	35	45
	Kidanje Probno														
6	Kidanje Probno												5	35	45
	Kidanje Probno														

Prazna polja u tabeli znače, da se te veličine i kvaliteti ne izrađuju.

Kvalitet izrade u zagradi treba izbegavati.

- 1) U porudžbini navesti dužinu lanca.
- 2) Lani se mogu izradjivati i sa drugim neparnim brojem karika.

Nastavak na strani 2

Strana 2

JUS M.C1.925

- 3) Ove tolerancije se odnose i na druge dužine.
- 4) Dvostruki lanci za transporterse sparaju se tako, da im razlika dužine lanca ne prelazi 2 mm, ako pak prelazi, sparuje se posebno.
- 5) Proba kidanja na varu mora imati najmanje 4 % istezanja na kidanje.
- 6) Kidanje na varu na lancima kod kojih je 8 % istezanje bilo postignuto ili prekoračeno, ne uzima se u obzir u ovoj vrednosti.

Materijal: čelik prema JUS ..... (u pripremi)

Izrada: obojen protiv korozije, prema kvalitetu izrade.

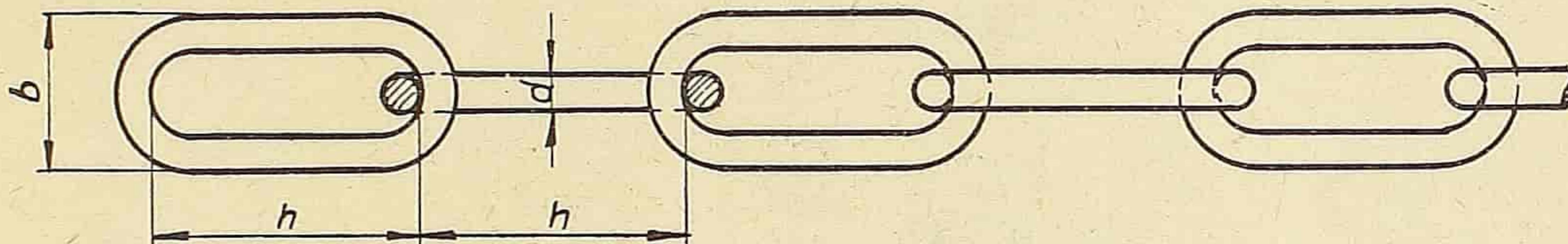
Izrada, ispitivanje i upotreba prema JUS M.C1.906

DK 672.61

Predlog
br. 2425KALIBRIRANI LANCI ZA RUDARSTVO
I. MOTORNA VOZILA

JUS M.C1.926

Mere u mm

Primer označke:

Oznaka kalibriranog lanca za rudarstvo i motorna vozila .... m^1),
nazivnog prečnika $d = 20$ mm, jeste... m^1) Lanac 20 JUS M.C1.926

Nazivni prečnik $\pm 0,5$	h	b	Tolerancija za hib	Dozvoljena opterećenje kg	Pribno opterećenje kg	Opterećenje na kidanje kg min.	Težina (7,85 kg/dm ³) kg/m
4	32	16	± 2	100	200	600	0,270
5	36	20		160	320	1000	0,430
6	42	24	$\pm 2,5$	225	450	1400	0,630
7	48	28		300	600	1800	0,860
8	54	32	± 3	400	800	2500	1,10
10	66	40		625	1250	4000	1,75
13	82	50	± 3	1060	2120	6400	2,95
16	100	60	± 4	1650	3300	10000	4,45
20	125	75	± 5	2600	5200	16000	7,00

1) U porudžbini navesti dužinu lanca

Materijal: čelik prema JUS ..... (u pripremi)

Izrada: neočišćen (trgovачki kvalitet) ili svetlo očišćen,
navesti u porudžbini (po mogučnosti izbegavati)

Izrada, ispitivanje i upotreba prema JUS M.C1.905

DK 621.88:672.6

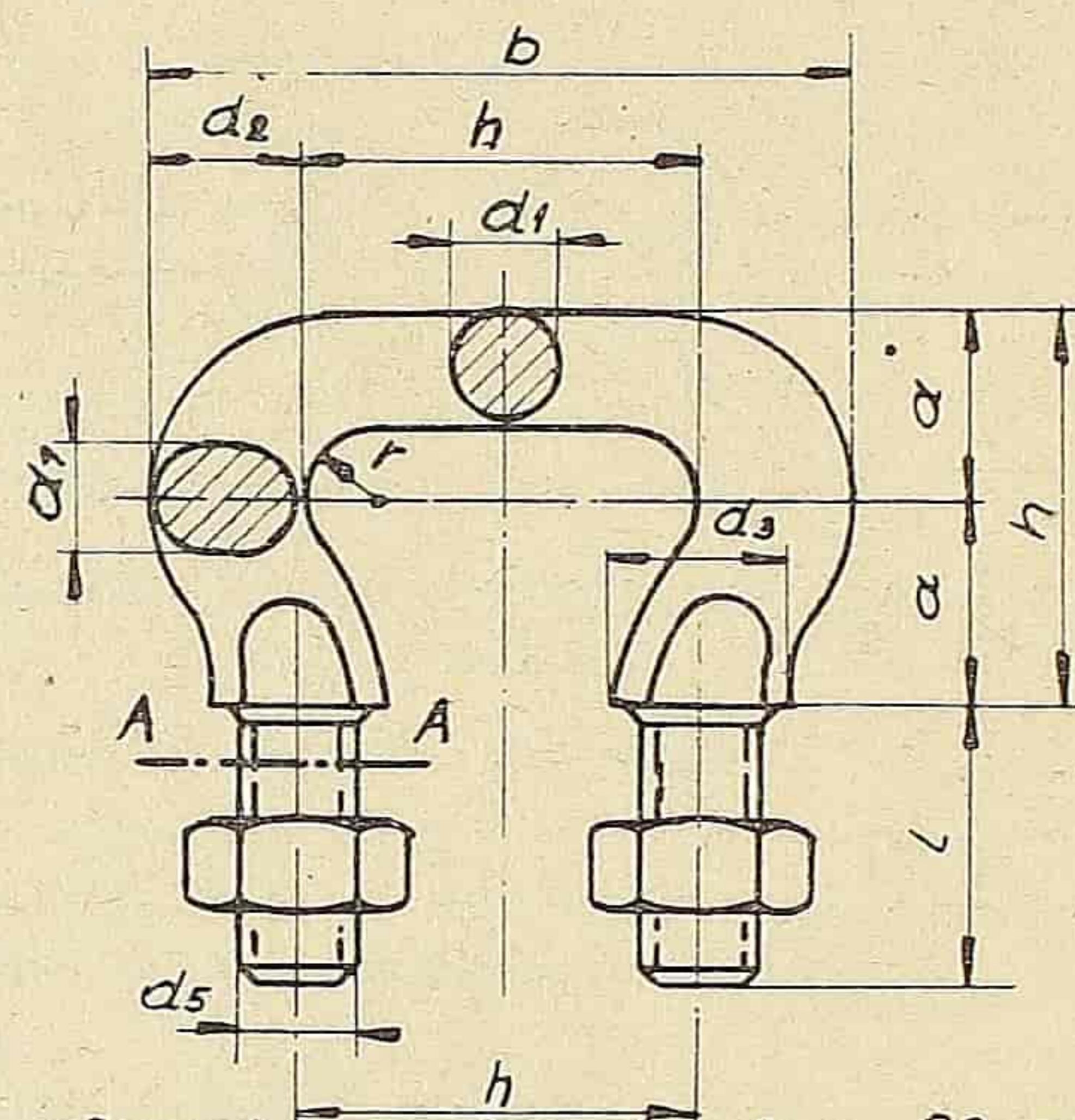
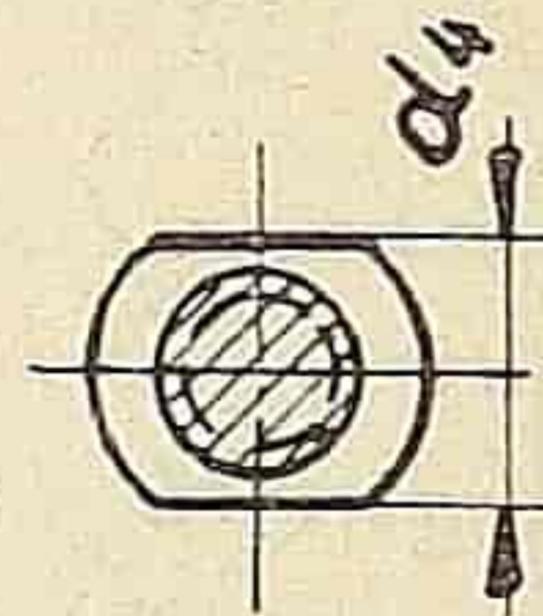
Predlog
br. 2426

SPOJNICE LANACA ZA ELEVATORE

JUS M.C1.928

Mere u mm

PRESEK A-A

Primer označke:
Oznaka spojnice za elevatore, koraka $h = 80$ mm, jeste

Spojnica 80 JUS M.C1.928 2)3)

Korak	h	a	b	d_1	d_2	d_3	d_4	d_5 ¹⁾	Metrični navoj	Pripadajuć lanac prema			
										h	L	r	tež. kg
45	20	73	11,5	14	15	12,5	M10			40	25	7,5	0,17
56	25	92	15	18	19	16,5	M12			50	32	9,5	0,36
63	30	105	18	21	23	20	M16			60	40	10,5	0,60
(70)	34	116	20	23	28	23	M20			68	45	12	0,90
80	37	132	23	26	31	25	M20			74	45	13	1,13
91	43	149	26	29	34	29	M24			86	55	14,5	1,83
105	50	173	30	34	38	31	M24			100	55	17	2,40
126	59	206	36	40	44	37	M30			118	70	20,5	4,00
147	68	239	42	46	50	42	M30			136	70	23,5	5,65

Veličine u zagradama treba izbegavati.

1) Metrički navoje reda A, JUS M.B0.012

2) Šesterostrane navrtke JUS M.B1.600.

Spojnice sa duplim navrtkama ili sa podložnim pločicama, rupa-
ma za rascepke i rascepke treba navesti u porudžbini.3) Izrada i materijal prema; Tehnički propisi za izradu i isporu-
ku vijaka i navrtki JUS M.B1.021.Izrada: neokaljene (trgovački kvalitet) neočišćene, ili
okaljene (navesti u porudžbini) neočišćene.4) Težina je izračunata sa $7,85 \text{ kg/dm}^3$, za 1 komad.

DK 672.6:621.86

Predlog
br. 2427

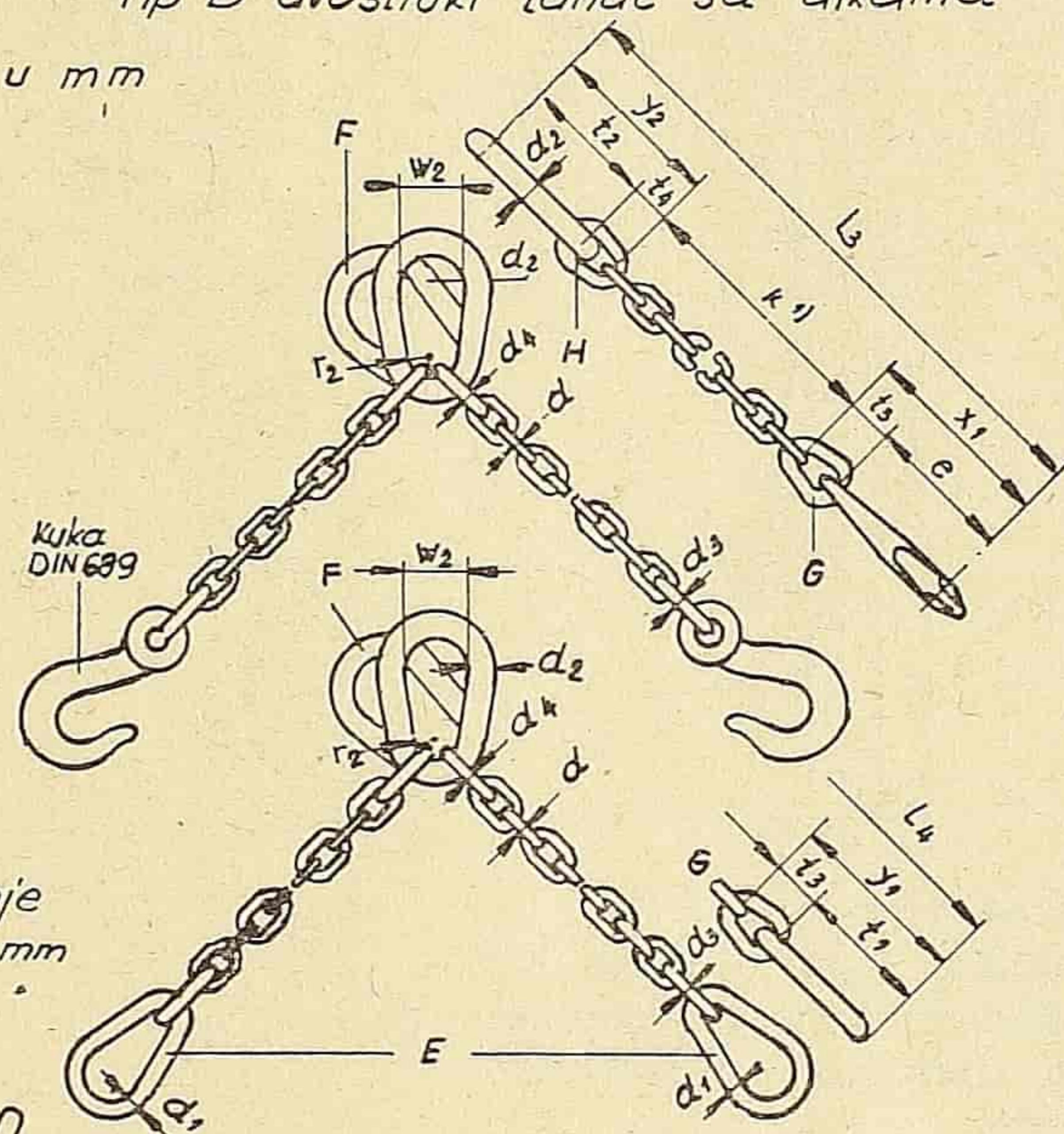
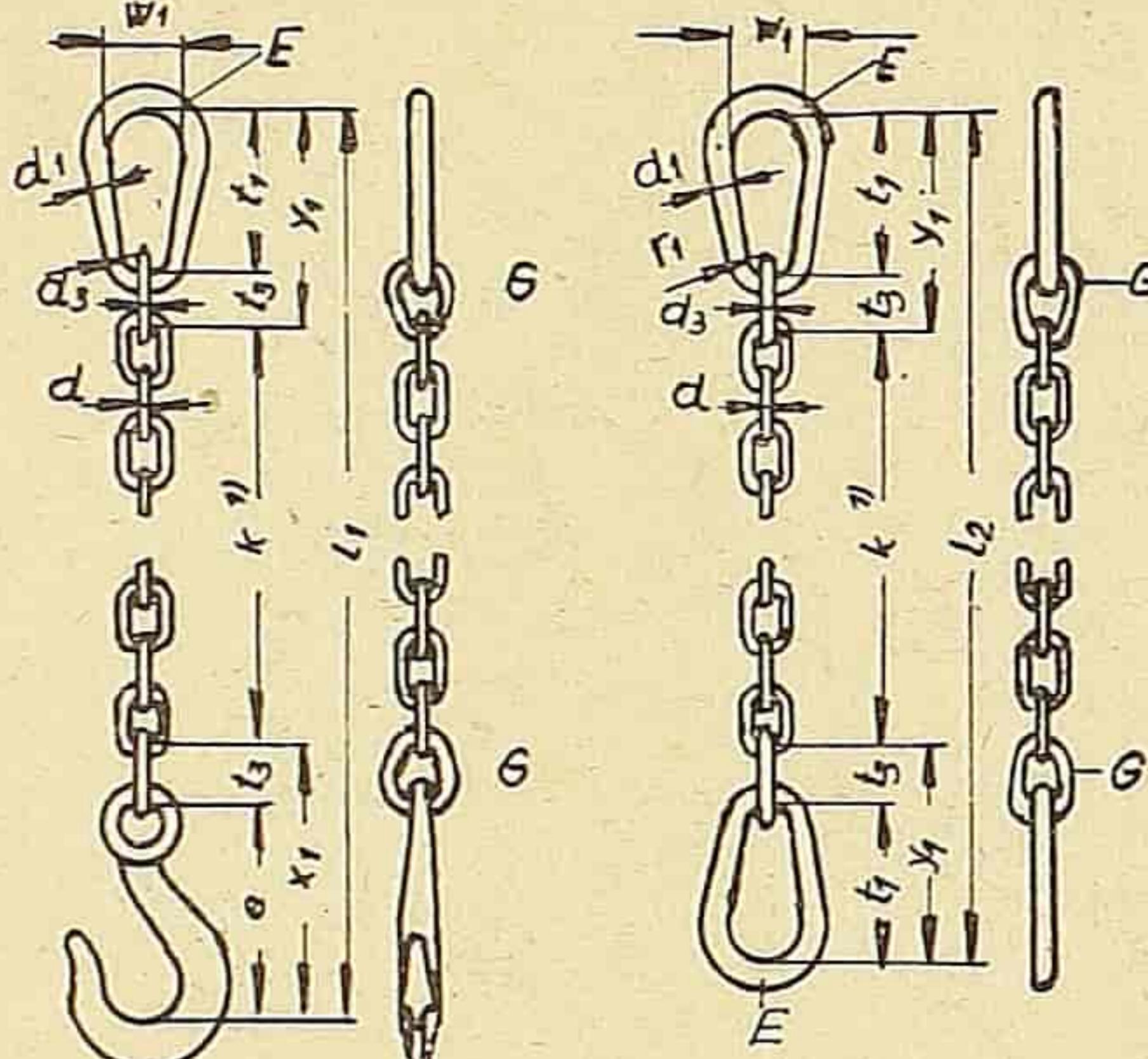
LANCI ZA NOSENJE TERETA

JUS M.C1.930

Tip A jednostruki lanac sa kukom
Tip B jednostruki lanac sa alkama

Tip C dvostruki lanac sa kukom
Tip D dvostruki lanac sa alkama

Mere u mm

Primer označke. Oznaka lanca za nošenje tereta tipa B, nazivnog prečnika $d = 30 \text{ mm}$ dužine $L_2 = 2000 \text{ mm}$ jeste:

Lanac B 30 x 2000 JUS M.C1.930

Naziv prečnik <i>d</i>	Kuka JUS MC1 931	<i>x₁</i>	<i>y₁</i>	Jednostruki lanac					Dvostruki lanac					
				za gotov lanac $K = 1000 \text{ mm}$			Doz. opter. kg	za gotov lanac $K = 1000 \text{ mm}$			Dozv opter kg			
				Dužina	težina kg	<i>l₁</i>	<i>l₂</i>	A	B	<i>l₃</i>	<i>l₄</i>	C	D	
5	62	80	68	1148	1136	0,75	0,65	160		77	1157	1145	1,50	1,35
6	62	83	81	1164	1162	1,05	1,00	250		92	1175	1173	2,15	2,1
7	82	107	95	1202	1190	1,55	1,40	370		107	1214	1202	3,25	3,0
8	82	110	108	1218	1216	2,05	2,00	550		122	1232	1230	4,20	4,1
10	113	148	135	1283	1270	4,00	3,55	1000		157	1305	1292	8,00	7,2
13	133	179	176	1355	1352	6,85	6,40	1600		200	1379	1376	14,0	13,0
16	167	223	218	1439	1432	11,4	10,6	2500		245	1468	1461	23,5	22,0
18	211	274	243	1517	1486	17,0	14,1	3150		276	1550	1519	35,5	30,0
20	211	281	270	1551	1540	20,0	18,1	4000		305	1586	1575	42,5	39,0
23	236	317	311	1628	1622	28,5	26,5	5000		354	1671	1665	59,0	55,0
26	265	356	351	1707	1702	38,5	35,0	6400		398	1754	1749	81,0	74,0
28	299	397	378	1775	1756	48,5	42,5	7500		430	1827	1808	103	91,0
30	299	404	405	1809	1810	54,5	50,0	8500		460	1864	1865	115	107
33	334	449	445	1894	1890	70,0	62,5	10000		503	1952	1948	150	135
36	373	499	466	1965	1932	91,0	79,0	12500		536	2035	2002	191	168
39	422	559	487	2046	1974	118	97,0	15000		570	2129	2057	252	210
42	422	569	517	2086	2034	130	114	17000		600	2169	2117	283	249
45	472	632	550	2182	2100	164	137	20000		635	2267	2185	356	302
48	528	698	580	2278	2160	208	164	22000		665	2363	2245	440	350
51	528	708	600	2308	2200	228	189	25000		700	2408	2300	485	407
54	592	782	630	2412	2260	285	220	28000		730	2512	2360	615	482
57	592	792	660	2452	2320	305	250	31000		765	2557	2425	665	550
60	592	802	690	2492	2380	335	290	34000		800	2602	2490	720	630

1) Vrednosti za dužinu lanca K često se izračunavaju pomoću karika h prema JUS M.C1 910.

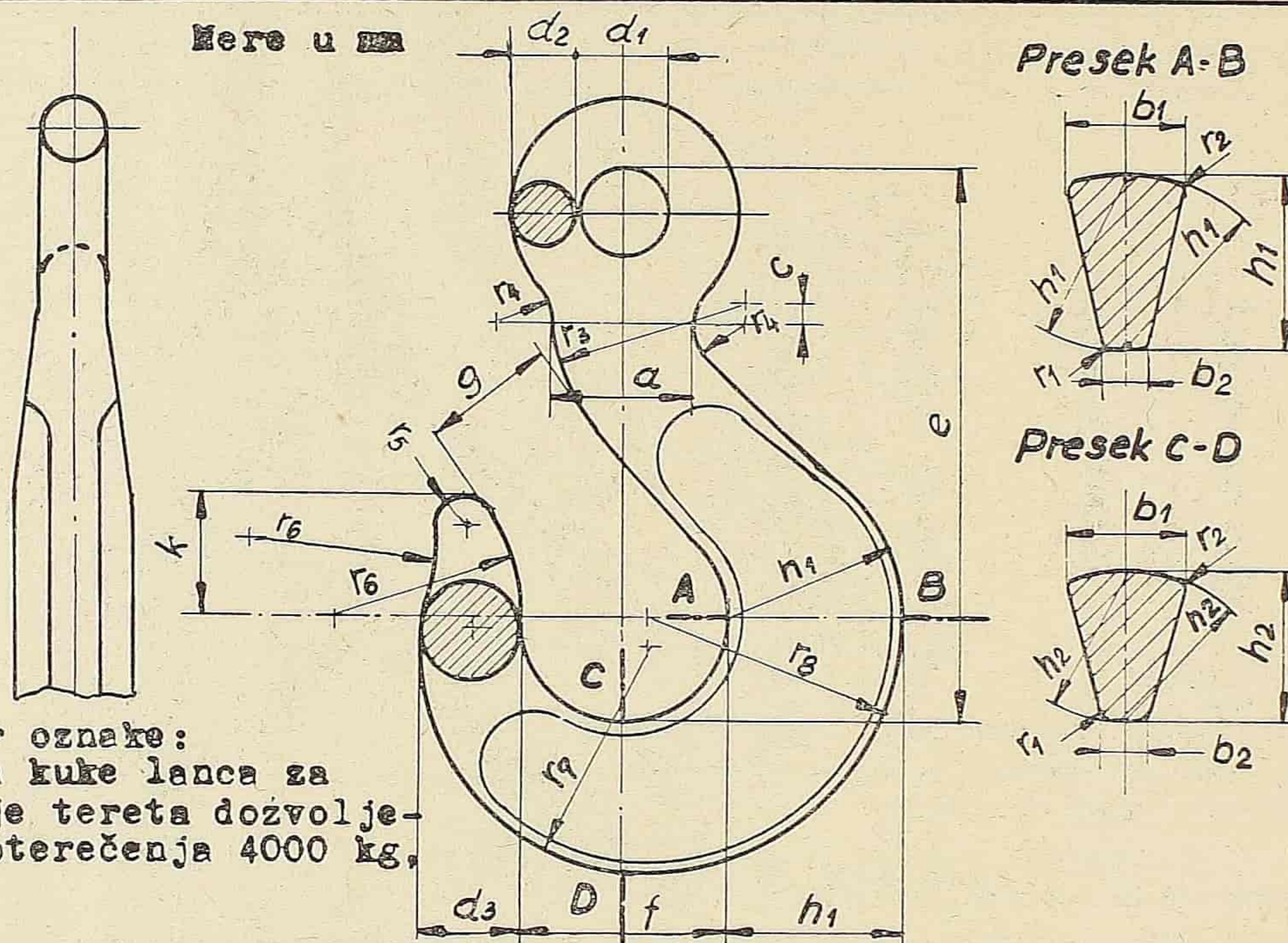
Položaj kuke prema akci navedi u porudžbini.

Primenom višestrukog lanca optečenje se uzima kao za dvostruki lanac. Alka oblike E, F, G, H odgovaraju nazivnom prečniku d .

DK 621.87.061

Predlog
br. 2428KUKA LANACA ZA NOSENJE
TERETA

JUS M.C1.931

Kuka 4000 JUS M.C1.931

Dozvol. opterećenje kg	a	b ₁	b ₂	c	d ₁	d ₂	d ₃	e	f	g	h ₁	h ₂	k	r ₁	r ₂	r ₃	r ₄	r ₅	r ₆	r ₇	r ₈	kg	Težina 7,85 kg/dm ³	Za lanac vozničog prečnika	d	
250	15	13,0	5,5	2,3	9,5	7,5	11	62	23	18	19,5	17,0	13	1	2,5	22	6	3	21	25	28,5	0,13	5 - 6			
500	20	17,0	7,0	3,0	12,5	10	14,5	82	31	24	26	22,5	17,5	1,5	3	30	8	4	23	33,5	38	0,30	7 - 8			
1000	27	23,5	10,0	4,3	17	13,5	20	91,9	42	33	36	31,0	24	2	4,5	41	11	5,5	38	46	52,5	0,75	10			
1600	32	28,0	11,5	5,0	20,5	16	23,5	133	50	39	42,5	36,5	28,5	2,5	5	48	13	6,5	45	54,5	62	1,25	13			
2500	40	35,0	14,5	6,4	25,5	20	29,5	167	62	49	53,5	46,0	36	3	6,5	60	16	8	57	68,5	77,5	2,5	16			
4000	50	44,5	18,5	8,0	32	25	37	211	79	62	67,5	58,0	45	4	8	76	20,5	10,5	72	86,5	98	5	18 - 20			
5000	56	49,5	20,5	9	36	28	41,5	236	88	69	75	65,0	50	4,5	9	85	23	11,5	80	98,5	109	7	23			
6300	64	56,0	23,0	10	40	31,5	46,5	265	99	78	84,5	73,0	57	5	10	96	26	13	90	109	123	10	26			
8000	72	63,0	26,0	11,5	46	35,5	52,5	299	112	88	96	82,5	64	6	12	108	29	14,5	100	123	139	14,3	29 - 30			
10000	80	70,0	29,0	12,5	51	40	58,5	334	125	98	106	92,0	72	6,5	13	121	32,5	16,5	115	137	155	20	33			
12500	89	78,0	33,0	14	57	44,5	65,5	373	140	109	118	103	80	7	15	135	36,5	18	125	153	173	27,5	36			
16000	100	89,0	37,0	16	64	50,5	74	422	158	124	135	116	90	8	16,5	152	41	20,5	145	173	196	40	39 - 42			
20000	113	99,0	41,0	18	72	56	83	472	176	138	151	130	101	9	18	170	46	23	160	193	219	56	45			
25000	126	110	46,0	20	80	63	93	528	198	155	168	145	113	10	20	191	51	26	180	216	245	78	48 - 51			
31500	142	125	52,0	22,5	90	70	104	592	220	173	190	163	127	11	23	214	58	29	200	243	275	110	54 do 60			

Oznake: na svakoj kuki treba ukovati nazivno dozvoljeno opterećenje i JUS oznaku. Ako je kuka veće nosivosti od lanca, tada se briše njen dozvoljeno opterećenje, a označi se dozvoljeno opterećenje lanca.

Materijal: čelik prema JUS ..... (u pripremi)

Izrada: kovane u kalupu i to iz okrugle šipke, predhodno kovano, ssvijeno i oblikovano u kalupu.

Izrada, ispitivanje i upotreba prema JUS M.C1.905.

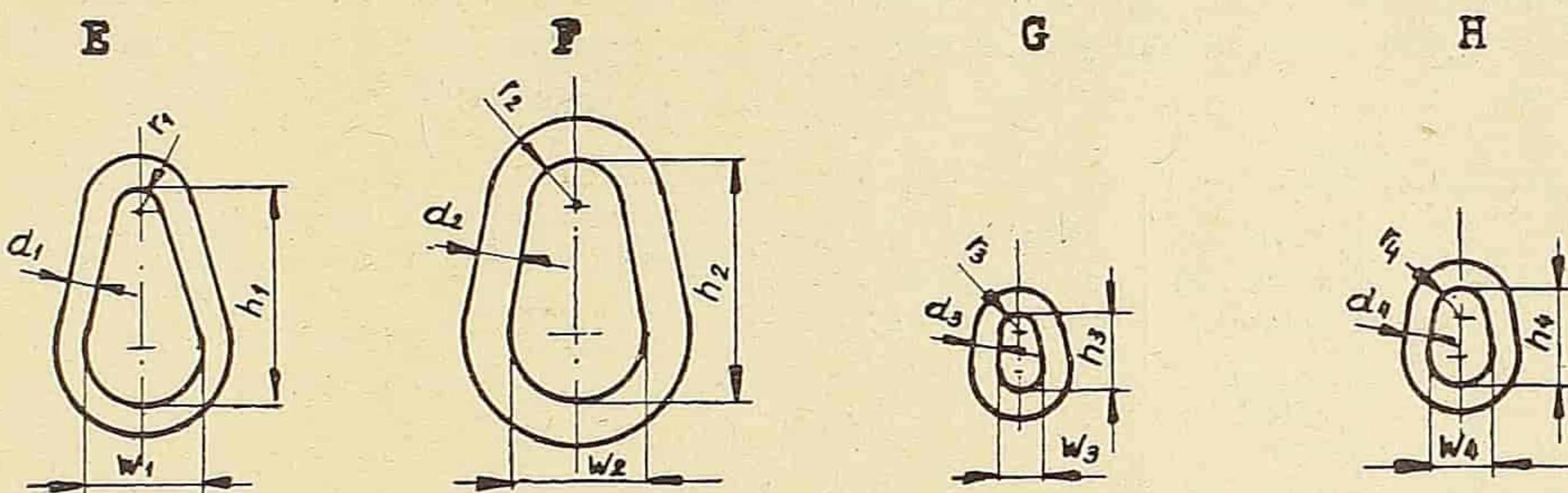
IK 672.6:621.86

Predlog
br. 2429

ALKE LANACA ZA NOSENJE TERETA

JUS M.C1.932

Mere u mm

Primer označke:

Oznaka alke lanca za nošenje tereta oblika E, nazivnog prečnika $d = 20$ mm, jeste

Alka E 20 JUS M.C1.932

Nazivni prečnik lanca	Dozvoljeno opterećenje	E					F					G					H					
		d	kg	d_1	h_1	w_1	r_1	kg	d_2	h_2	w_2	r_2	kg	d_3	h_3	w_3	r_3	kg	d_4	h_4	w_4	r_4
5	160	8	50	25	5	5	0,06	11	55	30	10	0,13	6	18	50	3,5	0,015	6	22	13	4	0,02
6	250	10	60	30	6	6	0,10	13	66	36	12	0,22	7	21	52	4	0,025	8	26	16	5	0,04
7	370	11	70	35	7	7	0,16	16	77	42	14	0,40	8	25	54	5	0,040	9,5	30	18	6	0,06
8	550	13	80	40	8	8	0,25	18	88	48	16	0,58	10	28	66	6	0,06	10	34	21	7	0,08
10	1000	16	100	50	10	10	0,50	22	110	60	20	1,00	13	35	80	7	0,15	13	47	26	8	0,16
13	1600	20	130	65	13	13	1,00	28	145	78	26	2,20	16	46	106	9	0,30	16	55	34	10	0,30
16	2500	26	160	80	16	16	2,00	35	175	96	32	4,30	18	56	132	11	0,40	20	70	42	13	0,60
18	3150	28	180	90	18	18	2,80	40	200	108	36	6,40	20	63	136	13	0,60	23	76	47	15	0,90
20	4000	33	200	100	20	20	3,70	45	220	120	40	8,90	23	70	140	14	0,85	26	85	52	16	1,30
23	5000	39	230	115	23	23	6,00	51	255	138	46	13,0	26	81	46	16	1,25	28	99	60	18	1,70
26	6400	42	260	130	26	26	8,00	57	285	156	52	18,5	30	91	52	19	1,90	33	113	68	20	2,70
28	7500	45	280	140	28	28	10,0	63	310	168	56	24,5	33	98	56	20	2,50	36	120	73	22	3,40
30	8500	48	300	150	30	12,0	66	330	180	60	28,5	36	105	60	21	3,00	39	130	78	24	4,30	
33	10000	51	330	165	33	15,0	72	360	200	66	37,0	39	115	66	23	4,00	42	143	86	26	5,50	
36	12500	57	340	180	36	20,0	78	380	215	72	46,0	42	126	72	25	5,00	45	156	94	28	6,80	
39	15000	63	350	195	39	25,0	87	400	235	78	62,0	45	137	78	27	6,30	48	170	102	31	8,40	
42	17000	66	370	210	42	29,0	93	420	250	84	75,0	48	147	84	30	7,70	51	180	110	34	10,0	
45	20000	72	390	225	45	36,0	100	440	270	90	92,0	51	160	90	32	9,50	57	195	118	36	14,0	
48	22000	78	410	240	48	45,0	105	460	290	96	103	54	170	96	34	11,0	60	205	125	38	16,0	
51	25000	81	420	255	51	50,0	110	480	305	102	122	60	180	102	36	15,0	63	220	132	40	19,0	
54	28000	87	440	270	54	60,0	120	500	325	108	153	63	190	108	38	17,0	66	230	140	43	22,0	
57	31000	90	460	285	57	68,0	125	520	340	114	173	66	200	114	40	20,0	72	245	148	45	28,0	
60	34000	96	480	300	60	81,0	130	540	360	120	195	69	210	120	42	23,0	75	260	155	48	32,0	

1) Težina je izračunata sa $7,85 \text{ kg/dm}^3$ za jedan komad.

Materijal: čelik prema JUS ..... (u pripremi)

Izrade: neočišćene

Veza sa drugim standardima:

' Kalibrireni lanci za opštu upotrebu i dizalice, JUS M.C1.910.
Kuke lanci za nošenje tereta, JUS M.C1.931.

Predlog br. 2430

JEDNOŽIČNA JUTANA PREĐA ZA ZAŠTITU I
ISPUNU KABLOVADK 677.12.061
JUS F.B2.032
1957Krajnji rok za dostavljanje primedaba: 1 mart 1958 godine**1 Oblast primene**

1.1 Jednožična jutana pređa na koju se odnosi ovaj standard upotrebljava se kao materijal za izradu zaštitnih slojeva pri armiranju, i kao isputna u cilju dobijanja kružnog oblika jezgra energetskih kablova.

2 Materijal i tehnički uslovi

Jutana pređa mora imati ujednačen kvalitet, ne sme sadržavati u vodi rastvorljive kiseline i baze i ne sme biti ničim otežana.

Debljine (Nm) pređe i tehnički uslovi dati su u donjoj tabeli:

Redni broj	Nazivna metarska numera	Broj uvoja na 1 m	Dužina samoraskinuća	Otstupanje srednje Nm od nazivne Nm	Dozvoljena neravnomernost	
					debljine	jačine
Nº	Nm		km	%	%	%
1	0,8	95				
2	0,6	75	8	+5	7	10
3	0,4	60				
4	0,3	55				
5	0,2	45				

2.3 Vлага. Vлага koja se uračunava u težinu (re-priza) iznosi 13,75%. Pređa, zbog oštećenja, ne sme da sadrži vlagu veću od 16%.

gde je:

x — neravnomernost jačine

Psr — srednja jačina kidanja

Pmin — srednja vrednost jačina kidanja manjih od Psr.

Mmin — broj kidanja čija je vrednost jačine kidanja manja od Psr.

M — ukupan broj kidanja.

4.6 Vлага pređe određuje se merenjem težine uzorka u stanju isporuke i posle kondicioniranja prema propisima tač. 4.1. Vлага se izračunava po obrascu:

$$(G - G_{cond}) / 100$$

$$H = \frac{—}{G_{cond}}$$

gde je:

H — vлага pređe u procentima

G — težina pređe u stanju isporuke

Gcond — težina pređe posle kondicioniranja.

5 Pakovanje

Jednožična jutana pređa isporučuje se unakrsno namotana na kartonske cevčice i čaure sledećih dimenzija:

Prečnik cevčice max 200

Dužina cevčice max 260

Unutrašnji prečnik čaure min 23

Spoljašnji prečnik čaure min 32

Dužina čaure max 260

5.2 Namotavanje pređe mora biti čvrsto tako da je onemogućeno osipanje pri normalnom transportu i rukovanju. Pri odmotavanju na mašinama ne sme dolaziti do kidanja i mršenja. Jedna čaura sme da sadrži jutanu pređu u jednoj dužini. Izuzetno se dozvoljavaju dva nastavka izvedena u obliku tkačkog čvora.

5.3 Pređa se pakuje u džakove. Težina jednog pakovanja ne sme da bude veća od 50 kg. Džakovi se transportuju u suvim i zatvorenim vagonima.

4 Ispitivanje

4.1 Ispitivanje se vrši na uzorcima u standardnom stanju prema propisima JUS F.S2.002.

4.2 Srednja debljina pređe izračunava se iz srednje vrednosti težine deset uzastopnih merenih uzoraka dužine 100 m². Debljina se izražava u metarskoj numeraciji km/kg.

4.3 Dužinu samoraskinuća predstavlja srednja vrednost deset uzastopnih kidanja epruveta dužine 300 mm i izražava se u km.

4.4 Neravnomernost debljine pređe izračunava se po obrascu:

$$N_n = \frac{2(Nm. sr. - Nm. min)}{Nm. sr. M} \cdot 100$$

Gde je:

Nn — neravnomernost debljine

Nm. sr — srednja debljina pređe

Nm. min — srednja vrednost debljina manjih od Nm. sr.

Mmin — broj ispitivanja koja pokazuju Nm manju od Nm. sr.

M — ukupan broj ispitivanja.

4.5 Neravnomernost jačine pređe izračunava se po obrascu:

$$x = \frac{2(Psr - Pmin)}{M. Psr} \cdot 100$$

**ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI
»POSTROJENJA I VOZILA ŠINSKOG SAOBRAĆAJA«**

Krajnji rok za dostavljanje primedbi: 1 mart 1958

Ovim se stavljuju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugo-slovenskih standarda iz oblasti vozila šinskog saobraćaja i postrojenja šinskog saobraćaja:

Predlog br. 2431	Natpisne tablice za unutrašnjost železničkih putničkih kola	JUS
Predlog br. 2432	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — dispozicija	P.N4.801
Predlog br. 2433	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — lančani kotur	P.C9.010
Predlog br. 2434	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — svornjak-graničnik i kopča za lanac	P.C9.011
Predlog br. 2435	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — svornjak-pokretač, klizni prsten i pločica za osiguranje	P.C9.012
Predlog br. 2436	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — kućište	P.C9.013
Predlog br. 2437	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — poklopac kućišta	P.C9.014
Predlog br. 2438	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — osovina lančanog kotura	P.C9.015
Predlog br. 2439	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — zabravnik	P.C9.016
Predlog br. 2440	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — vijak za presecanje sa navrtkom	P.C9.017
Predlog br. 2441	Mehanička postavna sprava za skretnice bez zatvarača jezička — postavljača, zaštitni čep, regulaciona navrtka, protivnavrtka	P.C9.018
Predlog br. 2442	Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička	P.C9.019
Predlog br. 2443	Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — lančani kotur	P.C9.030
Predlog br. 2444	Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — pokretač postavljače	P.C9.031
Predlog br. 2445	Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — kućište	P.C9.032
Predlog br. 2446	Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — osovina lančanog kotura	P.C9.033
Predlog br. 2447	Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezika — osovina za vilicu	P.C9.034
Predlog br. 2448	Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — poklopac kućišta	P.C9.035
		P.C9.036

	JUS
Predlog br. 2449 Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — vilica leva	P.C9.037
Predlog br. 2450 Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — vilica desna	P.C9.038
Predlog br. 2451 Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — čep uporišta opruge i sigurnosni prsten	P.C9.039
Predlog br. 2452 Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — opruga	P.C9.040
Predlog br. 2453 Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — vodilica opruge	P.C9.041
Predlog br. 2454 Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — svornjak sa ušicom, cev vodilice i navrtka za regulaciju	P.C9.042
Predlog br. 2455 Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — postavljača	P.C9.043
Predlog br. 2456 Mehanička postavna sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — uhvatni svornjak, klizni prsten i pločica za osiguranje	P.C9.044
Predlog br. 2457 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — dispozicija	P.C9.050
Predlog br. 2458 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem i bez zatvarača jezička — kućište	P.C9.051
Predlog br. 2459 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem i bez zatvarača jezička — poklopac	P.C9.052
Predlog br. 2460 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem i bez zatvarača jezička — lančani kotur	P.C9.053
Predlog br. 2461 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem i bez zatvarača jezička — kopča za lanac	P.C9.054
Predlog br. 2462 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem i bez zatvarača jezička — osovina lančanog kotura	P.C9.055
Predlog br. 2463 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem i bez zatvarača jezička — osigurač zasunjače i svornjak osiguranja	P.C9.056
Predlog br. 2464 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — leva zasunjača	P.C9.057
Predlog br. 2465 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem jezička — desna zasunjača	P.C9.058
Predlog br. 2466 Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem i bez zatvarača jezička — regulaciona glava	P.C9.059

JUS

Predlog br. 2467	Mehanička zasunska sprava za skretnice sa zatvaračem i bez zatvarača jezička — svornjak regulacione glave, zaštitna pločica, vijak za plombiranje	P.C9.060
Predlog br. 2468	Mehanička zasunska sprava za skretnice bez zatvarača jezička — dispozicija	P.C9.070
Predlog br. 2469	Mehanička zasunska sprava za skretnice bez zatvarača jezička — zasunjača i protivnavrtka regulacione glave	P.C9.071

Ovi predlozi standarda izrađeni su od strane Generalne direkcije jugoslovenskih železnica i podvrgnuti prethodnoj diskusiji koju je organizovala ta direkcija. Interesenti koji nisu dobili predloge ovih standarda od Generalne direkcije jugoslovenskih železnica mogu ih dobiti od Savezne komisije za standardizaciju, Beograd, Admirala Geprata 16. Isto tako na adresu Savezne komisije za standardizaciju treba dostaviti sve primedbe na gornje predloge u gore označenom roku.

ANOTACIJA PREDLOGA STANDARDA IZ OBLASTI VATROGASNIH UREĐAJA

Kranji rok za dostavljanje primedbi: 1 mart 1958

Ovim se stavljam na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda iz oblasti vatrogasnih uređaja:

Predlog br. 2470	Ručni aparati za gašenje požara. Opšti propisi.	JUS Z.C2.020
Predlog br. 2471	Ručni aparati za gašenje požara. Aparati za mokro gašenje.	Z.C2.025
Predlog br. 2472	Ručni aparati za gašenje požara. Aparati za gašenje penom.	Z.C2.030
Predlog br. 2473	Ručni aparati za gašenje požara. Aparati za suvo gašenje.	Z.C2.035
Predlog br. 2474	Ručni aparati za gašenje požara. Aparati za gašenje ugljendioksidom.	Z.C2.040
Predlog br. 2475	Ručni aparati za gašenje požara. Aparati za gašenje tetrahlorugljenikom (Tetra aparati)	Z.C2.045
Predlog br. 2476	Ručni aparati za gašenje požara. Brentače.	Z.C2.100

Ovi predlozi standarda redigovani su u Saveznoj komisiji za standardizaciju (SKS) na osnovu nacrta predloga, izrađenih od strane stručne komisije Odeljenja civilne zaštite Sekretarijata za unutrašnje poslove FNRJ, kao i zaključaka Potkomisije za standarde za vatrogastvo pri SKS, koja je te nacrte pretresla i utvrdila smernice za njihovu redakciju. Pozivaju se svi interesenti koji žele da uzmuh učešće u diskusiji ove grupe predloga standarda da obaveste o tome SKS uz napomenu da li žele samo da im se pošalju predlozi standarda u cilju davanja primedaba ili žele i da upute jednog svog pretstavnika na sastanak nadležne stručne Potkomisije kada bude pretresana ova grupa predloga standarda.

Obaveštenja treba uputiti na adresu: Savezna komisija za standardizaciju, Beograd, Pošt. fah 933.

MEĐUNARODNA STANDARDIZACIJA

PRIMLJENA DOKUMENTACIJA

Pregled važnijih dokumenata koje je Savezna komisija za standardizaciju primila od sledećih organizacija:

Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO), i

Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Ova dokumentacija pretstavlja pojedine faze rada, čiji je krajnji cilj donošenje međunarodnih preporuka sa područja standardizacije.

Preporučuje se zainteresovanim da koriste ovu dokumentaciju uvidom u prostorijama Savezne komisije za standardizaciju, ili putem izrade fotokopija ili mikrofilmova, a po posebnom pismenom traženju, uz obavezu plaćanja troškova foto ili mikrofilmske reprodukcije.

ISO/TC 22 T Poljoprivredni traktori

Predlog Francuske o standardnim propisima za ispitivanje poljopr. traktora.

ISO/TC 37 Terminologija

Predlozi o postupku za organizovanje pripreme međunarodnih rečnika (II nacrt).

I nacrt predloga o obradi sistematskih višejezičnih rečnika (faze rada i tehnički detalji).

ISO/TC 43 Akustika

Izveštaj sa III zasedanja u Parizu, 1957 g.

ISO/TC 44 Varenje

Predlozi preporuka ISO:

br. 178: Zbirka propisa za međunarodno označavanje elektroda plaštom za elektrolučno zavarivanje mekih čelika i nisko legiranih čelika visoke čvrstoće.

br. 179: Standardizacija dimenzija elektroda i dodatnih metala — prečnika i toleracije.

ISO/TC 54 Etarska ulja

Predlozi preporuka ISO:

br. 86 »Standardni način izlaganja materije metodologije analitičkog ispitivanja etarskih ulja«

br. 87 »Određivanje relativne i prividne gustoće«

br. 88 »Određivanje indeksa refrakcije etarskih ulja«.

ISO/TC 85 Nuklearna energija

Privremeni izveštaj o I zasedanju u Ženevi, jula 1957 god.

ISO/Savet

Zapisnik o zasedanju Saveta ISO u Ženevi od 22—26 jula 1957 god.

IEC/TC/ 2 Rotacione mašine

Zapisnik sa sastanka komiteta održanog od 4 do 6 jula 1957 god. u Moskvi.

IEC/TC/12 Radiokomunikacije

Sigurnosni propisi za televizijske prijemnike. Upućeno na saglasnost po šestomesecnom pravilu sa rokom 15 aprila 1958.

IEC/TC/16 Označavanje krajeva namotaja i druge oznake za raspoznavanje

Predlog IEC preporuka za označavanje krajeva namotaja energetskih transformatora.

Predlog IEC preporuka za označavanje krajeva namotaja mernih transformatora. Oba predloga upućena su na saglasnost po dvomesečnom postupku sa rokom 23 decembar 1957 god.

IEC/TC/17 Prekidači

Zapisnik sa sastanka potkomisije za niskonaponske prekidače održanog od 4 do 6 jula 1957 god. u Moskvi.

IEC/TC/18 Brodske električne instalacije

Predlog za izmenu publikacije 92, odeljak 11:

Izbor i postavljanje kablova. Na diskusiji do 1 marta 1958 god.

IEC/TC/20 Električni kablovi

IEC publikacija 55 — Preporuke za ispitivanja kablova izolovanih impregnisanim papirom i zaštićenih metalnom oblogom za napone od 10 do 66 kV. Drugo izdanje 1957 god. Cena 5 Sfrs.

IEC/TC/22 Usmeraći

Zapisnik sa sastanka komiteta održanog 2 i 12 jula 1957 god. u Moskvi.

IEC/TC/29 Elektroakustika

Metode merenja elektroakustičkih karakteristika aparata za nagluve. Upućeno na saglasnost po šestomesecnom pravilu sa rokom 30 aprila 1958 god.

IEC/TC/31 Aparati za rad u atmosferi buktavih gasova

IEC publikacija 70—3 — propisi za konrate u ulju održanog 5 decembra 1956 god. u Londonu.

IEC/TC/33 Kondenzatori za mreže

IEC publikacija 70—3 — propisi za kondenzatore za mreže. III deo. Kondenzatori za tropske predele. Prvo izdanje 1957 god. Cena 3 Sfrs.

IEC/TC/34 Sijalice i pribor

Zapisnik sa sastanka potkomiteta za sijalice koji je održan 8 i 9 jula 1957 god. u Moskvi.

IEC/TC/38 Merni transformatori

Predlog sekretarijata za reviziju IEC publikacije 44. Na diskusiji do 31 marta 1958 god.

PREGLED PRIMLJENIH VAŽNIJIH INOSTRANIH STANDARDA

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda dostavljenih standardoteci Savezne komisije za standardizaciju, koja već sadrži vrlo obimne zbirke inostranih standarda svih zemalja sveta. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste sve ove standarde u samoj standardoteci SKS. Za eventualnu nabavku originalnih standarda iz inostranstva svaki interesent, bez razlike, treba da se obrati Saveznoj komisiji za standardizaciju (Beograd, Admirala Geparta br. 16), a obzirom na postojeći sporazum po kome inostrane organizacije za standardizaciju šalju svoje standarde u inostranstvo samo po preporuci nacionalne organizacije za standardizaciju odnosne zemlje. U konkretnom traženju, upućenom Saveznoj komisiji za standardizaciju, interesenti treba da se obavežu da će troškove nabavke standarda nadoknaditi u dinarima preduzeću »Jugoslovenska knjiga« — Beograd, Terazije 27, sa kojom već postoji sporazum u tom pogledu, ili nekom drugom preduzeću koje je ovlašćeno da vrši uvoz knjiga, a na koje interesent ukaže u svom zahtevu. Ukoliko isporuka usledi preko nekog drugog preduzeća, neophodno je priložiti i saglasnost toga preduzeća za izvršenje plaćanja u devizama inostranom isporučiocu.

Francuska
Italija
Nemačka
Juž. Afrika
Bugarska

NF
UNI
DIN
SABS
BDS

Poljska
Rumunija
SSSR
Čehoslovačka

PN
STAS
GOST
ČSN

DK 003 — Spisi, sredstva za pisanje

SABS 244-50 Voštane pisaljke

ČSN 70 3314

Laboratoriski staklo. Sakleni cilindri za Eggertz-ov kolorimetar.

DK 66 — Hemiska tehnika

GOST 7978-56 Rastvarači. Metoda kvalitativnog određivanja sadržaja tetraetilolova.
Gr. B 49

GOST 8443-57 proizvoda (Depresator Aznii). Tehnički uslovi.
Gr. B 95 Sredstvo za snižavanje tem-

ČSN 70 3315

ČSN 70 3316-57

ČSN 70 3317-57

ČSN 70 3318-57

ČSN 70 3319-57

Laboratoriski staklo. Stakleni cilindri za Eggertz-ov kolorimetar.

Laboratoriski staklo. Staklene laboratorijske posude debelih zidova. Opšti propisi.

Laboratoriski staklo. Staklene čaše debelih zidova.

Laboratoriski staklo. Kristalizacione šolje debelih zidova.

Laboratoriski staklo. Staklene ravne čaše debelih zidova sa siskom za filtrovanje.

Laboratoriski staklo. Staklene konusne čaše debelih zidova, sa siskom za filtrovanje.

Laboratoriski staklo. Staklene cilindrične čaše bez siska.

Laboratoriski staklo. Laboratorijski odmerni cilindri.

Laboratoriski staklo. Stakleni cilindri za merenje specifične težine.

Laboratoriski staklo. Stakleni cilindri za odmeravanje zapremine tečnosti.

Aparat po Strolein-u od stakla, za određivanje sumpora u čeliku.

Laboratorijsko hemisko-staklo. Metode određivanja termičke postojanosti.

Čaše i baloni od prozračnog kvarcnog stakla.

Piknometri

Laboratorijski stakleni hladionici za opšte potrebe.

Staklene pipete za uzimanje uzoraka gasa.

DK 77 — Fotografija. Pomoćna sredstva

ČSN 01 9320 Terminologija i oznake u aerofotografiji.

ČSN 70 3318-57

ČSN 70 3319-57

DK 331 — Rad, poslodavac

NF K 12-64/56 Bankarska dokumenta. Puno-moćja za redovne skupštine akcionara.

ČSN 70 3320-57

DK 389 — Normiranje

PN-55/N-02101 Standardna temperatura.

ČSN 70 3321-57

ČSN 70 3322-57

DK 542 — Laboratorijski pribor

ČSN 42 01610 Hemisko ispitivanje negvozde-nih metala. Hemiska analiza kalajnih i olovnih legura.

ČSN 70 3323-57

ČSN 70 3305

Laboratorijsko staklo. Spojne staklene cevi.

ČSN 70 3324-57

ČSN 70 3306

Laboratorijsko staklo. Cevi za hlorni kreč i apsorpcione cevi — U.

GOST 2115-57

Br. I 12

ČSN 70 3307

Laboratorijsko staklo. Cevi za kalcijum hlorid.

GOST 7330-55

Gr. I 19

ČSN 70 3308

Laboratorijsko staklo. Apsorpcione U-cevi bez zapušaća.

GOST 7382-55

Gr. I 12

ČSN 70 3309

Laboratorijsko staklo. Apsorpcione U-cevi sa brušenim slavinama.

GOST 7465-55

Gr. P 66

ČSN 70 3311

Laboratorijsko staklo. Stakleni cilindri za kolorimetrisa-nje. Opšti propisi.

GOST 7719-55

Gr. I 12

ČSN 70 3312

Laboratorijsko staklo. Stakleni cilindri za kolorimetar po Hehner-u.

GOST 8503-57

Gr. I 12

ČSN 70 3313

Laboratorijsko staklo. Stakleni cilindri za Nesslerov kolorimetar.

DK 543 — Analiza vode

NF T 90-013-56

Ispitivanje vode. Kolorimetri-sko određivanje jona NO₂.

NF T 90-015/56	Ispitivanje vode. Kolorimetriko određivanje jona NH ₄ .	DK 553 — Nauka o nalazištima, rudama, dragom kamenu.
GOST 7662-55 Gr. P 66	Aparat za određivanje alkalieta po Kapus-u.	ČSN 72 1206-57 Kvalitet gipsa za izradu cementa.
DK 545 — Kvalitativna analiza		
PN 55/C-80074	Reagensi. Natron kreč.	BDS 2600-56 E 97 Zaštitni opasač za električare.
PN 55/C-80075	Reagensi. Srebro nitrat.	SABS 543-56 Standardna specifikacija za spojnice za vatrogasna creva, za priključke, ogranke i mlanice.
PN 55/C-80557	Reagensi. Antranilna kiselina.	
PN 55/C-80559	Reagensi. Blacher-ov sapun (K-palmitat).	
GOST 7168-54 Gr. L 51	Reagensi. Barium flourid.	DK 614 — Javno zdravstveno uređenje (služba).
GOST 7204-54 Gr. L 51	Reagensi. Magnezijumflouorid (MgF ₂).	BDS 2600-56 E 97 Zaštitni opasač za električare.
GOST 7234-54 Gr. L 52	Reagensi. Monoamonijumcitrat.	SABS 543-56 Standardna specifikacija za spojnice za vatrogasna creva, za priključke, ogranke i mlanice.
DK 546 — Neorganska hemija		
BDS 2599-56	Olovni aerozoli i olovni prah. Metoda određivanja njihovog sadržaja u vazduhu u prehranbenim preduzećima.	DIN 61 630-57 Materijal za previjanje. Mol i kembrik za zavoje.
GOST 87-57 Gr. L 16	Natrijum silikofluorid, tehnički.	DIN 61 631-57 Materijal za previjanje. Zavoji od molina i kembrika.
ČSN 68 4451	Čiste hemikalije i reagensi. Kalcijum nitrat.	DIN 61 632-57 Materijal za previjanje. Elastični zavoji sa pamučnom osnovom.
GOST 3767-56 Gr. L 51	Reagensi. Amonijum sulfid (u rastvoru).	DIN 61 633-57 Materijal za previjanje. Pamučni pleteni crevasti zavoji.
GOST 4456-56 Gr. L 51	Kadmijum sulfat.	DIN 61 640-57 Materijal za previjanje. Vata za medicinske potrebe.
GOST 7127-54 Gr. L 51	Reagensi, Kalijumpirosufat.	ČSN 84 0003-56 Nazivi medicinskog materijala. Terminologija rentgenološkog materijala i aparata.
GOST 8421-57 Gr. L 51	Reagensi. Kadmijum jodid.	ČSN 84 0004-56 Nazivi medicinskog materijala. Terminologija alata i pribora za fizičku terapiju.
GOST 8422-57 Gr. L 51	Reagensi. Natrijum jodid.	DK 620 — Ispitivanje materijala
GOST 8429-57 Gr. L 14	Boraks. (Natrijumtetraborat sa kristalnom vodom — Na ₂ B ₄ O ₇ · 10H ₂ O).	UNI 551-1937 Ispitivanje metala — opšte.
GOST 8504-57 Gr. L 51	Reagensi. Kiseli kalijum jodat (KJ ₃ HJO ₃).	UNI 552-555-37 Ispitivanje metala — Simboli i definicije.
GOST 7200-54 Gr. L 14	Fosforpentrasulfid, tehnički.	UNI 556-557-37 Ispitivanje metala — Ispitivanje zatezanjem.
GOST 8464-57 Gr. L 14	Natrijumcijanid, tehnički.	UNI 558-37 Ispitivanje metala — Ispitivanje pritiskivanjem.
GOST 8465-57 Gr. L 14	Kalcijumcijanid, tehnički.	UNI 559-1937 Ispitivanje metala — Ispitivanje savijanjem.
DK 547 — Organska hemija		
ČSN 65 8640	Anilin, tehnički	UNI 560-561-1937 Ispitivanje metala — Ispitivanje tvrdoće po Brinelu pomoću merenja prečnika otiska.
ČSN 66 1220	Amil alkohol, tehnički	UNI 562-563-1937 Ispitivanje metala — Ispitivanje tvrdoće po Rockwell-u.
ČSN 68 6051	Čiste hemikalije i reagensi. Benzen (benzol), bez tiofena.	UNI 564-1937 Ispitivanje metala — Ispitivanje savijanjem.
ČSN 68 6335	Čiste hemikalije i reagensi. Sorbinska kiselina	SABS 055-1955 Ispitivanje tvrdoće metala.
ČSN 68 5941	Čiste hemikalije i reagensi. Alkalno plavo 6B	DK 621 — Alati. Mašine alatljike
GOST 7119-54 Gr. L 21	Anhidrid ftalne kiseline.	BDS 1468-56 L 63 Gumena creva sa tekstilnim umetkom za pneumatičke instrumente.
GOST 8313-57	Monoetilestar etilenglikola.	SABS 544-1956 Standardna specifikacija za kalemove za vatrogasna creva.
GOST 8450-57 L 84	Paraamino-dialilanilinsulfat za potrebe kino-i foto tehnike.	UNI 142-1931 Okrugle šipke za zakivke za vruće zakivanje.
GOST 8502-57 Gr. L 11	Difluor-hlor metan (freon 22).	UNI 342-49 Pojačane gasne cevi sa navojem, za spajanje sa navojem, bez šavova.
		UNI 473-474-1937 Boje i oznake livačkih modela.
		DIN 71 434-57 Centralno podmazivanje. Stege za cevi.
		DIN 7838-1957 Merne trake za naplatke sa obostranim učvršćenim kosim ramenima.

GOST 7142-54 Gr. B 39	Konzistentna maziva. Metode određivanja koloidne stabilnosti.	ČSN 13 4014-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventil pravi s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 40.
GOST 7143-54 Gr. B 39	Konzistentne masti. Metoda određivanja tvrdoće.	ČSN 13 4015-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili pravi s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 40.
GOST 7163-54 Gr. B 39	Konzistentna maziva. Metode određivanja viskoziteta automatskim kapilarnim viskozimetrom.	ČSN 13 4016-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili pravi s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 400.
GOST 7936-56 Gr. P 05	Maziva za časovnike opšte namene.	ČSN 13 4082-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili ugaoni s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 16.
NF E 27-005-56	Vijčana roba. Tehnički uslovi. Prijem. Porudžbine. Isporuka.	ČSN 13 4083-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili ugaoni s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 25.
ČSN 01 4301-56	Tolerancije navoja. Definicije i osnovni pojmovi.	ČSN 13 4084-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili ugaoni s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 40.
ČSN 01 4302-56	Tolerancije navoja. Označavanje.	ČSN 13 4085-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili ugaoni s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 64.
ČSN 01 4304-56	Tolerancije navoja. Dužina uvrtanja navoja.	ČSN 13 4086-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili ugaoni s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 100.
ČSN 01 4305-56	Tolerancije navoja. Oznake tolerancija navoja.	ČSN 20 0010/56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na mašinama alatkama. Opšte odredbe.
ČSN 01 4310-56	Tolerancije navoja. Izračunavanje tolerancija srednjeg prečnika.	ČSN 20 0011-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na mašinama alatkama. Pregled.
ČSN 01 4363-56	Tolerancije navoja. Jednakokraki trapezni navoj. Opšti deo.	ČSN 20 0012-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na strugovima sa šiljcima.
ČSN 01 4364-56	Tolerancije navoja. Granična otstupanja jednakokrakog trapeznog navoja navrtka.	ČSN 20 0013-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na revolverstrugovima.
ČSN 01 4365-56	Tolerancije navoja. Granična otstupanja jednakokrakog trapeznog navoja vijke.	ČSN 20 0014-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na jednostubnim karusel strugovima.
ČSN 07 8509	Čelične boce za gasove. Označavanje bojom i simbolom čeličnih boca za gasove.	ČSN 20 0015-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na dvostubnim karusel-strugovima.
ČSN 11 0039-57	Propisi za ispitivanje i isporuku mašinskih pumpi s najmeničnim pokretom.	ČSN 20 0016-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na vertikalnim bušilicama.
ČSN 13 1011-56	Cevovodi i armature. Kontrola puzanja čelika parovoda i pregrejača pare na temperaturama iznad 400°C.	ČSN 20 0017-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na radijalnim bušilicama.
ČSN 13 1235-57	Cevovodi. Prirubnice za zavarivanje s vratom. Nazivni pritisak 100.	ČSN 20 0018-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na horizontalnim bušilicama.
ČSN 13 1236-57	Cevovodi. Prirubnice za zavarivanje s vratom. Nazivni pritisak 160.	ČSN 20 0019-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na horizontalnim glodalicama.
ČSN 13 1237-57	Cevovodi. Prirubnice za zavarivanje s vratom. Nazivni pritisak 250.	ČSN 20 0020-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na vertikalnim glodalicama.
ČSN 13 3517-57	Armature za industrijske cevovode. Isključni ventili pravi s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 160.	ČSN 20 0021-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na vertikalnim dubilicama.
ČSN 13 3617-57	Armatura za industrijske cevovode. Isključni ventili ugaoni s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 160.	ČSN 20 0022-56	Mašine za obradu metala. Uskladivanje pokreta na šepinzima.
ČSN 13 3618-57	Armatura za industrijske cevovode. Isključni ventili ugaoni s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 250.		
ČSN 13 4012-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili pravi s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 16.		
ČSN 13 4013-57	Armatura za industrijske cevovode. Povratni ventili s prirubnicama, od livenog čelika. Nazivni pritisak 25.		

ČSN 20 0023-56	Mašine za obradu metala. Usklađivanje pokreta na rendisalkama.	ČSN 27 0010-56	Uređaji za dizanje i transport s prekidanim pogonom. Niz nosivosti.
ČSN 20 0024-56	Mašine za obradu metala. Usklađivanje pokreta na brusilicama sa šiljcima.	ČSN 27 7010-56	Mašine kopačice. Kopačice sa kašikom i dopunski uređaji.
ČSN 20 0025-56	Mašine za obradu metala. Usklađivanje pokreta na univerzalnim brusilicama.	ČSN 30 2207-56	Ventilatorske vodice za automobilske motore. Kvalitet, ispitivanje i prijem.
ČSN 20 0026-56	Mašine za obradu metala. Usklađivanje pokreta na horizontalnim brusilicama za ravno brušenje.	ČSN 30 4108-56	Zaptivni prstenovi za svećice za paljenje i žarenje. Tehnički zahtevi, ispitivanje i preuzimanje.
ČSN 20 0027-56	Mašine za obradu metala. Usklađivanje pokreta na vertikalnim brusilicama za ravno brušenje.	ČSN 30 4149-56	Zaptivni prstenovi za svećice za paljenje i žarenje.
ČSN 20 0028-56	Mašine za obradu metala. Usklađivanje pokreta na brusilicama za unutarnje brušenje.	ČSN 30 9502-54	Bicikli. Navrtke žbica. Kvalitet.
ČSN 20 0318-56	Mašine alatke za metale. Tačnost bušilica na vertikalnom postolju.	ČSN 30 9515-54	Bicikli. Navrtke žbica. Dimenzije.
ČSN 20 0319-56	Mašine alatke za metale. Tačnost vertikalnih stubnih bušilica.	ČSN 30 9865-56	Bicikli. Torba za alat za učvršćenje za sedlo.
ČSN 20 0321-56	Mašine alatke za metale. Tačnost radijalnih bušilica.	ČSN 36 4710-	Medicinski rentgen-aparati.
ČSN 20 0391-56	Mehaničke prese. Tačnost jednostubne ekscentarske prese.	ČSN 36 4711-	Terminologija medicinskih rentgen-aparata.
ČSN 20 0392-55	Mehaničke prese: Tačnost dvostubne ekscentarske prese.	ČSN 65 6857	Razni proizvodi od nafte. Specijalna mast N2—1.
ČSN 22 2100-56	Glodala (izmene).	ČSN 70 5052-57	Ambalažno farmaceutsko staklo. Boca okruglog dna sa spoljnim navojima za zatvaranje.
ČSN 22 5305-57	Listovi testera za gatere za drvo: Osnovne odredbe.	ČSN 70 5053-57	Ambalažno farmaceutsko staklo. Boca ovalnog dna, sa spoljnim navojima za zatvaranje.
ČSN 22 5360-57	Listovi testera s podebljanim krajevima za gatere za drvo.	DK 622 — Tehnika rudarstva	
ČSN 22 5361-57	Listovi testera s izbušenim krajevima za gatere za drvo.	ČSN 72 7005-56	Smernice za projektovanje toplotne izolacije.
ČSN 26 0123-56	Transportni uređaji. Noseći valjčići za prenosne i prevozne transporterne.	DK 624 — Opšte građevinarstvo	
ČSN 26 3200-56	Transportni uređaji. Prenosni i prevozni transporteri. Tehnički uslovi isporuke.	PN-54/B-27614	Krovni izolacioni smolasti papir.
ČSN 26 3211-56	Transportni uređaji. Prenosni i prevozni transporteri. Gornji valjčasti oslonac.	DK 625 — Tehnika saobraćajnih puteva na suvu	
ČSN 26 3230-56	Transportni uređaji. Prenosni transporteri. Opšte odredbe.	NF F 01-081-56	Železnička vozila. Lisnate opruge stegnute u hladnom stanju. Ulošci. Klinovi.
ČSN 26 3224-56	Transportni uređaji. Prenosni transporteri. Motorni bubenj.	DK 629.13 — Vazduhoplovstvo	
ČSN 26 3243-56	Transportni uređaji. Prenosni transporteri. Zatezni bubenj.	UNI 912-914-38	Čelične cevi sa okruglim presekom za aeronautečke konstrukcije.
ČSN 26 3260-56	Transportni uređaji. Prevozni transporteri. Opšte odredbe.	UNI 915-916-38	Čelične cevi sa jajastim presekom za aeronautečke konstrukcije.
ČSN 26 3272-56	Transportni uređaji. Prevozni transporteri. Motorni bubenj.	DK 631 — Poljoprivredna oruđa. Zgrade. Gnojiva	
ČSN 26 3273-56	Transportni uređaji. Prevozni transporteri. Zatezni bubenj.	GOST 5055-56	Seme. Uzimanje uzoraka i metode ispitivanja.
ČSN 26 6450-56	Transportni uređaji. Puževi za mešanje. Tehnički propisi.	GOST 5277/56	Nitragin
ČSN 26 6451-56	Transportni uređaji. Puževi za mešanje. Opšte odredbe.	GOST 8191/56	Seme cikorijske. Setveni kvalitet.
ČSN 26 6461-56	Transportni uređaji. Puževi za mešanje. Glavne dimenzije.	DK 632 — Sredstva za zaštitu bilja	
		NF X 41-508-56	Zaštita. Brza metoda za prethodno proučavanje uticaja kontaktnih insekticida.
		DK 633 — Gajenje biljnih kultura	
		GOST 2399/56	Sušena kora Frangula alnus Miller.

GOST 4812/56	Lišće i grančice čaja	DK 624 — Stoni pribor	
STAS 4878/55	Bamja	ČSN 15 1101-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani lončić za pijenje.
ČSN 46 1050	Seme zrnastih leguminoza	ČSN 15 1602-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani duboki tanjur
ČSN 46 2040	Seme korenastih okopavina	ČSN 15 1621-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirane činije za mešenje
ČSN 46 2050	Seme uljanih i predivih biljaka	ČSN 15 1622-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirana činija za povrće
ČSN 46 2055	Seme duvana	ČSN 15 1806-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani bokal za umivanje
ČSN 46 2065	Seme lekovitih biljaka	ČSN 15 1807-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirana hotelska kanta
DK 634 — Šumska privreda		ČSN 15 1830-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani bokal za vodu.
BDS 431/51	Jagode	ČSN 14 1328-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirana kašika za penu.
BDS 432/53	Sveže grožđe	ČSN 15 1005-56	Potrebe za domaćinstva: Emajlirano poluteško posuđe s grлом.
BDS 461/53	Suvi orasi	ČSN 15 1003-56	Potrebe za domaćinstva. Emajlirano posuđe obično.
BDS 763-52	Kikiriki	ČSN 15 1130-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом: Emajlirani lonac.
BDS 768-52	Suvi bademi	ČSN 15 1171-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом. Emajlirana dvostruka šerpa.
BDS 797-57	Dinje	ČSN 15 1188-56	Emajlirani limeni kotlovi.
BDS 819-52	Maline	ČSN 15 1195-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani izbušeni uložak za lonac.
BDS 820-52	Trešnje	ČSN 15 1230-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом. Emajlirana šerpa.
BDS 821-52	Sveže višnje	ČSN 15 2131-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом. Emajlirana šerpa s drškom.
BDS 853-53	Kajsije	ČSN 15 1252-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом. Emajlirana tavica s ušicama.
BDS 944/57	Jabuke	ČSN 15 1262-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом. Emajlirana tavica s drškom.
BDS 1036-52	Kruške	ČSN 15 1272-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом. Emajlirana tavica za palačinke.
BDS 1037-52	Dunja	ČSN 15 1301-56	Emajlirano posuđe obično.
BDS 1516-53	Sveže grožđe za preradu	ČSN 15 1306-56	Emajlirani poklopac s rubom.
BDS 1714-54	Sveže borovnice	ČSN 15 1321-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом. Emajlirani poklopac za ulaganje.
BDS 1715-54	Kupina	ČSN 15 1331-56	Emajlirano poluteško posuđe s grлом. Emajlirana velika kašika.
BDS 2301-55	Sveže šljive	ČSN 15 1334-56	Emajlirano posuđe obično.
BDS 2462-56	Jagode za izvoz	ČSN 15 1337-56	Emajlirana duboka cedka.
BDS 2463-56	Sveže grožđe za izvoz	ČSN 15 1340-56	Emajlirano posuđe obično.
BDS 2464-56	Jabuke za izvoz	ČSN 15 1432-56	Emajlirana poluteško posuđe s grлом. Emajlirani dvodelni sud za pečenje.
BDS 2465-56	Kruške za izvoz		
BDS 2466-56	Šljive (ćustendilske plave) za izvoz		
BDS 2467-56	Kajsije za izvoz		
BDS 2468-56	Breskve za izvoz		
BDS 2469-56	Dinje za izvoz		
BDS 2470-56	Orasi suvi za izvoz		
ČSN 46 3040	Seme i rasad jagoda		
DK 635 — Povtarstvo			
BDS 735-53	Šljive (ćustendilske plave)		
BDS 2471-56	Kikiriki za izvoz		
BDS 46 2060	Seme začinskih biljaka.		
DK 637 — Proizvodi od domaćih životinja. Mleko. Maslo — meso			
DIN 10 290-57	Pribor za ispitivanje u mlekarstvu. Aerometar za određivanje spec. težine mleka.		
PN-53/A-86027	Mleko u prahu. Određivanje rastvorljivosti.		
GOST 697-56	Dinstrovana svinjetina.		
GOST 698-56	Dinstrovano ovčije meso.		
GOST 3623-56	Mleko i mlečni proizvodi. Metode određivanja pasterizacije.		
GOST 5283-56	Kuvana govedina u sopstvenom soku.		
GOST 6340-56	Seperatori mlečni. Tehničke potrebe.		

ČSN 15 1480-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani kalup za testo.	PN-55/C-84037	Neorganski proizvodi. Azotna kiselina, tehnička, koncentrovana.
ČSN 15 1720-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani čajnik.	PN-55/C-84040	Neorganski proizvodi. Amonijačna voda, tehnička, od sintetičnog amonijaka.
ČSN 15 1802-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani umivaonik.	PN-55/C-84058	Neorganski proizvodi. Sumorna kiselina za akumulatore.
ČSN 15 1810-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirano vedro.	PN-55/C-84114	Neorganski proizvodi. Silikofluorovodonična kiselina, tehnička.
ČSN 15 1901-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirana kanta za mleko.	GOST 2-57	Amonijum nitrat
ČSN 15 1906-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirana pljosnata kanta.	GOST 9-57	Amonijačna voda, tehnička
ČSN 15 1911-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirani lonac sa vešaljkom.	GOST 153-57	Kuhinjska so, varena
ČSN 15 1915-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirana garnitura za nošenje jaja.	GOST 7459-55	Gasovi poreklom od nafte. Likvefakcija gasova za opšte potrebe.
ČSN 15 1991	Termosi okrugli.	GOST 8050-56	Tečni ugljendioksid
DK 648 — Sredstva za pranje i čišćenje		GOST 8136-56	Aluminijum oksid, aktivni
ČSN 15 1820-56	Emajlirano posuđe obično. Emajlirana okrugla kadica.	GOST 8515-57	Diamonijum fosfat, tehnički
DK 661 — Hemiski proizvodi u užem smislu		ČSN 50 0220	Ispitivanje celuloze. Pripravljanje uzorka za određivanje mehanička svojstava.
PN-55/C-84023	Neorganski proizvodi. Natrijum nitrat, tehnički.		

ISPRAVKA JUS K.G5.065

Prilikom štampanja jugoslovenskog standarda JUS K.G5.065 Tirfonski ključ, štamparskom greškom izbačena je dužina ključa, od kraja glave do ose ručice, koja treba da iznosi 700 mm.

Umoljavaju se imaoци ovog standarda, da u svoj primerak unesu ovu dužinu.

ISPRAVKA JUS D.A1.041

Prilikom štampanja jugoslovenskog standarda JUS D.A1.041 Ambalaža od drveta — Duboka otvorena letvarica — u tački I potkrala se greška kod obeležavanja crteža te:

umesto 2	treba da stoji 4
umesto 4	treba da stoji 2
umesto 3 na levoj strani crteža	treba da stoji 1

Mole se svi korisnici navedenog standarda za drvo da u svojim primercima toga standarda izvrše saglasnu ispravku.

Štampanje završeno 25 decembra 1957